

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK augusztus 6.

214. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Az újságíró

Nemrég tettük e helyütt szóvá azt a jogosulatlan, sőt káros animozitást, amely a sajtóval szemben gyakran még felelős hatósági tényezők részéről is megnyilvánul. Az alkalmat arra, hogy ehhez a jelenséghez reflexiókat fűzzünk, egy sajtópörben elhangzott vádbeszéd szolgáltatta, amely a Vajdaság hírnevének bizonyos fogyatkozásait a sajtó, különösen pedig a magyar újságok hátrányos tevékenységének tulajdonította. Ezzel szemben mi rámutattunk arra, hogy a mulasztásokért, visszaélésekért és bűnökért azok elkövetői felelősek, nem pedig a sajtó, amely minden anomáliát kötelességszerűen nyilvánosságra hoz és okait vizsgálva, hatását fölmérve, tulajdonképpen az orvoslás folyamatát indítja meg. Főleg a megtorlás elvét képviselő vádhatóságoknak van alapos okuk arra, hogy a sajtó hivatását méltányolják, hiszen kötelességük teljesítésében senki sem támogatja őket olyan hatékonyan, mint a sajtó.

Elégtétellel állapítjuk meg, hogy ennek az érvelésünknek helyességét éppen azon a helyen ismerik most el, ahonnan a néhány héttel ezelőtti sajtóellenes támadás származik. Az érdem e tekintetben nem a mi argumentációnkat illeti, hanem magát a mindennapi életet, ezt a legkitünőbb tanítómestert, aki felülmulhatatlan a meggyőzés fegyvereinek forgatásában. Ugyanaz a hatósági személy, aki, hogy egy újságíró sajtójogi felelősségének következményeit súlyosbítsa, a vajdasági lapok működését sőtét és visszariasztó színekkel ecsetelte, ezuttal kénytelen a legjobb bizonyítványt kiállítani ennek a sajtónak az igazság felkutatása körül teljesített szolgálatairól.

Pénteken kezdődik Adán a gyermekgyilkos lakatosmester bünpörének a tárgyalása. Az ügyészi vádirat megdöbbentő képét festi a bestiális apa bűnének és kétszer is megállapítja, hogy a gyanu akkor terelődött az apára, amikor az újságok a kisfiu hét évvel ezelőtti eltűnésének rejtélyét a kétségbeesett anya panasza alapján bogozni kezdték. A *Bácsmegyei Napló*-ban jelent meg az első cikk a kis Huszágh Mihály titokzatos eltűnéséről. A cikk írója, a gyermek édesanyjától kapott információkra támaszkodva, megpendítette azt a gyanút, hogy a gyermeket apja és mostohája tették el láb alól. Az egész bűnügyi nyomozásnak ez a cikk volt a kiinduló pontja, mint azt a vádirat hangsúlyozza. Kell-e ennél az egy körülménynél ékeesebben szóló érv a sajtó felbecsülhetetlenül fontos missziójának igazolására?

Kérdés, hogy az az ügyész, aki a multkor egy újságíró elítélésének szorgalmazása kedvéért olyan kedvőtlenül nyilatkozott rólunk, vajdasági magyar sajtóról, tudott volna-e a mi közreműködésünk nélkül vádiratot adni a gyermekgyilkos Huszágh István ellen. Többé-kevésbé minden sajtótermék a gyöngék, az elnyomottak, a jogaikból kitudottak pártját fogja és a törvényben megállapított meglehetősen drákói büntetési tételek sem riasztják vissza attól, hogy az igazság kikényszerítése céljából a vádhatóság szerepét elvállalja. Ahol a sajtó néma, ott szá-

badjára van eresztve a bűnök Pandora-szelencéje. Ahol a sajtó mindent megírhat, ami történt, ott a jogrend fölött örökös törvények erejét megszásszorozza a leghatékonyabb ellenőrzés és retorzió: a nyilvánosság. Mi, újságírók, a nép ügyészei vagyunk, akik habozás nélkül emelünk vádat a hatalmaskodók, a szilpolyozók és hűtlen sáfárok ellen a szegények, sanyargatottak és üldözöttek érdekében. Mi azonban súlyos egyéni kockázatot veszünk magunkra, amikor ügyészi feladatunkat betöltjük, mert sajtópörben nem elég

az igazság, ha annak nincsenek perrendszeri bizonyítékai. Éppen azért, mert ez elől a rizikó elől, mint minden jó ügy katonái, nem vonulunk a hallgatás fedezéké mögé, tartjuk méltánytalanságnak, ha azok a faktorok, akiknek purifikáló munkája hiányos a mi támogatásunk nélkül, velünk szemben ellenséges magatartást tanúsítanak.

Az adai bünpörrel kapcsolatban az ügyészi vádirat önkéntelenül is szatisziakciót ad nekünk, amikor kiemeli, hogy az eredményes nyomozást mi iniciáltuk. De a gyilkos be-

csukathatta volna a cikk szerzőjét, ha a nyomozás meghiusul. Az újságíró tragikus dilemmája, hogy ha óvatos, bűnpalástól válnak, míg, ha bátor, nemcsak a bűnösök haragját zudítja magára, hanem a bűnösöket megillető törvényes büntetést is. *Eppur si muove!* És mégsem teszi le a tollat az újságíró és harcol a jogért, a törvényért, az igazságért. Tornyosuló akadályoktól és villámlo veszedelmektől meg nem csukló eltökéltséssel halad a sajtó munkása azon az uton, amelyet elhivatottságának tragikumja jelöl ki számára.

Gazdasági Locarnot készít elő Európában Mellon amerikai pénzügyminiszter

A pénzügyi államtitkár valamennyi európai valutát szanálni akarja

Rómából jelentik: Mellon amerikai pénzügyminiszter római látogatásának céljáról semmi határozott hírnem került eddig nyilvánosságra. Jólértesült politikai körök szerint azonban

Mellon tárgyalásai azt a célt szolgálják, hogy Amerika közreműködésével gazdasági Locarnót készítsenek elő,

amelynek megvalósítása egy a legközelebbi jövőben összehívandó nagyszabású európai gazdasági kongresszus feladata lesz.

Mellon maga ugyan azt hangoztatja, hogy római látogatása teljesen magánjellegű, azonban ez ellen szól az a körülmény, hogy Mellon szerdán de Volpi olasz pénzügyminiszterrel hosszasan tanácskozott és Mussolini miniszterelnököt is meg-

fogja látogatni. Az amerikai pénzügyminiszter még néhány napig Rómában időzik, majd Felsőolaszországba utazik.

Mellon egyik bizalmasa szerint az amerikai pénzügyi államtitkár az összes európai valuták szanálásával kíván foglalkozni, ami hosszadalmas és nehezen megoldható feladat lesz.

Az ellenzék a parlament összehívását követeli

Négy halottja van a szerbiai választási agitációnak — Még nem történt intézkedés Gyurics igazságügyminiszter temetéséről

Beográdból jelentik: A kormánytagjai még mindig nincsenek teljes számmal Beogradban és így a minisztertanács által intézendő kérdések tovább is stagnálnak. A kormány vezetőit sokkal inkább lefoglalják a külpolitikai, mint a belpolitikai kérdések, amelyek legtöbbjének elintézését a szerbiai községi választások utánra halasztották. Radics Istvának a Domban megjelent cikkei és legutóbbi nyilatkozata felett is közönnel siklanak el beogradi kormánykörök. Az ellenzék frontján nagyobb mozgolódás észlelhető és a Beogradban tartózkodó ellenzéki vezetők állandó tanácskozásai során erős kampányt készítenek elő a kormány ellen.

Az ellenzéki pártvezérek tanácskozása

Csütörtök délután a parlament épületében Davidovics Liuba, Korosec Antal és Jovanovics Joca tanácskoztak. Az ellenzéki vezérek tárgyalásán az árvizkárokról, a dél-szerbiai eseményekről és a szerbiai községi választások miatti üldözésekről volt szó.

Davidovics bemutatta azokat a jelentéseket, amelyeket a demokrata pártszervezetek küldtek a szerbiai terrorról. A demokraták jelentései szerint

a szerbiai választási terrornak négy demokrata polgár esett áldozatul és a gyilkosságok elkövetői ellen nem indult még meg az eljárás.

Az árvizkárok miatt elsősorban Sztójadinovics Milán volt pénzügyminisztert teszik felelőssé, mert az

ármontesítő társulatok számára kiutalt tizenhatszáz milliót másra használta fel. Megállapították, hogy a Szkoljiska-Crnagorába kiküldött Jankovics inspektor ugyanolyan jelentést adott az ottani választási terrorról, mint Kujundzsics demokrata képviselő.

Az ellenzék ezek miatt a parlament összehívását fogja követelni.

Az ellenzéki pártvezérek pénteken levelet intéztek a Gasteinban üdülő Trijkovics Márkó parlamenti elnökhöz és felszólítják, hogy hívja össze a parlamentet. Ha a felszólítás nem vezet eredményre, az ellenzék a népgyűlések egész során fogja vádjait felsorakoztatni a kormány ellen.

Az ellenzéki blok ezenkívül terjedelmes memorandumot dolgoz ki ebben a kérdésben és a memorandumot a királyhoz és a kormányhoz terjesztik be. Végül interpellációra is készülnek a délszerbiai események miatt és a Hadzsi-Popovics szerkesztő meggyilkolásának körülményei miatt. Interpellációt intéznek azonkívül az árvizügyben is és ebben súlyos vádakat fognak emelni Sztójadinovics Milán volt pénzügyminiszter és más felelős személyek ellen.

A demokrata párt főbizottságának ülése

Ugyanezekről az ügyekről tanácskozott a demokrata-párt főbizottságának csütörtök délutáni ülése. A főbizottság szintén elhatározta, hogy a demokraták az árvizügyben és a választási terror miatt

interpellációt intéznek a kormányhoz, azonkívül panasszal fordulnak a kormányhoz amiatt is, mert Gyurics demokrata képviselő megtámadása ügyében még mindig nem szállt ki az a vizsgálóbíró, akinek kirendelését megígérték. A főbizottság utasítást küldött a párt összes vidéki szervezeteihez, hogy gyűjtsék össze a szerbiai terrorról szóló adatokat.

A bíróság elfogadta Bobics jelölő listáját

A beogradi községi választások frontján csütörtökön megtörtént az első jelölő lista benyújtása. A listát a Bobics-párt nyújtotta be és azon Bobics Milos alpolgármester a polgármesterjelölt. A listát a bíróság azonnal jóváhagyta.

Uzunovics miniszterelnök az igazságügyminiszteri szék betöltéséről

A Gyurics Márkó halálával megüresedett igazságügyminiszteri tárca betöltéséről még nem történt semmi intézkedés. Uzunovics Nikola miniszterelnök újságíróknak kijelentette, hogy

a kormány nem halasztja el, de nem is siettetni az igazságügyminiszteri tárca betöltését.

Nyomban elintézik, amint a folyó ügyek során a napirendre kerül.

A kormány csütörtökön gyászjelentést adott ki, amelyben közli, hogy az elhunyt igazságügyminiszter temetéséről még nem történt intézkedés.

A részvételi iratok egész sora érkezett a kormányhoz Gyuricsics mi-

niszter haláláról. A külföldről először Benes csehszlovák külügyminiszter intézett részvétlét, az idegen államok beogradi követi is kifejezték részvétüket a kormány-nak. A parlament nevében Baszarics alelnök intézett táviratot, az ellenzéki pártvezérek közül eddig Korosec, a szlovén néppárt vezére felelte ki részvétét.

A földművespárt kongresszusa

A földművespárt országos kongresszusát szeptember 11-én és 12-én tartja Sabáczban. A kongresszuson a politikai helyzetet dr. Gavrilovics Milán újságíró, a párt főbizottságának tagja fogja ismertetni. A kongresszuson főképpen a lékekkel foglalkoznak. Valószínű, hogy a pártvezetőség és az elégedetlenek között éles összetűzés lesz a kongresszuson.

A szuboticiai detektívek összekülönböztek a moli csendőrséggel

Őnállóan nyomoznak a detektívek

Szentáról jelentik: A moli kasszarab-ügyben a nyomozó hatóságok még mindig eredménytelenül nyomoznak. Semhol semmi nyom, amelyből következtetni lehetne a tettesek léteire. A hét szombaton letartóztatott Szántó József társtulajdonost és Berger Dezső főkönyvelőt a csendőrség, tagadásuk ellenére is beszállította a szuboticiai ügyészség fogházába. A nyomozás során a csendőrök és a Szuboticiáról kért detektívek között nézeteltérések támadtak, mire a detektívek minden kapcsolatot megszakítottak a csendőrséggel és most önállóan nyomoznak.

A nyomozás csüdtörtékön érdekes fordulatot vett. Megjelent ugyanis a rendőrségen Sénes Mitó földműves és bejelentette, hogy a betörés éjszakáján egyik barátjával a Szántó-féle üzlettel szemben, a csendőrség előtt sétált, amikor észrevett két fiatalembert. Az egyik felnyitotta az üzlet ajtaját és be- ment az üzletbe, míg a másik ezalatt az uccán maradt. Azt hitték, hogy az üzlettulajdonosok járnak bent az üzletben és ezért nem csináltak lármát.

Torontálmegye egy millió dinárt szavazott meg az árvizkárosultaknak

Heves vita a kormány felelősségéről Torontál—Temesmegye közgyűlésén

Velikibecskekről jelentik: Torontál—Temesmegye képviselőtestülete csütörtök reggel rendkívüli közgyűlést tartott Becskerekben. A közgyűlés tárgysorozatán egyetlen pont szerepelt: az árvizkárosultaknak adandó segély megszavazása. A közgyűlés a várakozás ellenére rendkívül heves lefolyású volt és azon éles támadások hangzottak el a kormány ellen.

Krstics Vászsa alispán délelőtt tíz óra- kor nyitotta meg a közgyűlést és kegyeletes szavakkal emlékezett meg Gyurisics Márkó igazságügyminiszter haláláról. Javaslataira a közgyűlés elhatározta, hogy részvétlét küld a kormány-nak.

Ezután dr. Zubkovic Pavle vármegyei főjegyző terjesztette elő az állandó választmány javaslatát az árvízsegély ügyében. A választmány elfogadásra terjesztette elő Krstics Vászsa alispán indítványát, hogy Torontál—Temesmegye egy millió dinárt adjon az árvízsegélyzési akció számára. Megemlékezik a javaslat a németek állítólagos külön gyűjtési akciójáról és indítványozta, hogy amennyiben ilyen akció valóban folyamatban van, hatalmazzák fel az alispánt, hogy azt akadályozza meg, mert szeparatistikus jellege van és az egységes akciónak árt.

Rajics Tosa nemzetgyűlési képviselő kérte, hogy a javaslatot minden vita nélkül szavazzák meg. Elítéli a németek külön akcióját, mert az árvíz nem tett nemzetiségi különbséget a pusztításban és így a segélyezésben sem lehet semmiféle különbséget tenni.

Ankics Bozsza ügyvéd képviselőtestületi tag kijelentette, hogy nem lehet vita nélkül megszavazni a javaslatot, mert bár mindenki egyetért abban, hogy az árvizkárosultakat támogatni kell és emiatt a segélyt meg is kell szavazni, le kell szögezni, hogy az ország kormányzásában gondatlanságot és mulasztást lehet észlelni, amelyek az árvizkárosultakat okozták. A mulasztásokban felelős személyeket bíróság elé kell állítani. A töl-

tések kijavítására harminkétmillió állított a kormány rendelkezésére, de ezt az összeget más célokra fordították, amiért súlyos felelősség terheli a kormányt.

Ezután a németek külön akciójáról beszél Ankics és kijelentette, hogy nem hiszi, hogy ez az akció folyamatban van és reméli, hogy a németek a nehéz időkben meg fogják tenni kötelességüket, ha azonban a külön gyűjtés tényleg fennáll, nincs semmiféle törvényes alap, hogy ellene fellépjenek, sőt nem is kell fellépni, mert a szerbek Magyarországon is folytattak ilyen nemzetiségi gyűjtési akciót.

Nikolics Nikola a javaslat mellett szólalt fel, majd Csobanics Vitomir beszélt.

— Ismerek valakit — mondotta Csobanics — aki szerb léte a németeknél is rosszabb. Egy nő, akinek nagy szerepe van a módosi járásban, akit közönségesen Radikalca Olgának neveznek.

Krstics alispán figyelmeztette a szónokot, hogy ez nem tartozik a tárgyra.

— Alispán ur németekről beszélt, válaszolta Csobanics, én a szerb németekről beszélek. Amíg mi fél kilónként gyűjtjük össze a búzát a károsultaknak, addig ez a nő vagonszámra akarja a búzát Romániába kiszállítani a németeknek. A Politikában olvastam, hogy azok a funkcionáriusok, akik az árvíz sújtotta területen voltak, százhuszezer dináros autószámlát terjesztettek be. Autószámla helyett a károsultaknak kell pénzt nyújtani.

Suvákovics Lázár agrárreformminiszteri államtitkár, a torontálmegyei képviselőtestület tagja szólalt fel ezután. Kijelentette, hogy örömmel látja, hogy mindenki egyetért abban, hogy a károsultakat segíeyezni kell. Reflektált Ankics felszólalására. Harminkétmillióból nem lehetett volna helyreállítani a tölteseket. Erre egy milliárd is kevés lett volna. Felelősség senkit sem terhel a

harminkétmillióért, annál kevésbé, mert ilyen harminkétmillió nem is létezik. A dinár esése nem függ össze az árvizkárosultak, mert az ilyen csekély hullámzás a kivételi kampány szünete alatt mindig be szokott következni. A németek akcióját, amennyiben az tényleg létezik, ő határozottan elítéli, mert önzőnek tartja és az a véleménye, hogy a Vörös Kereszt akcióján kívül semmiféle gyűjtést nem szabad engedélyezni az árvizkárosultak javára sem.

Suvákovics felszólalása után a közgyűlés egyhangulag megszavazta az állandó választmány javaslatát az egy millió dináros árvízsegélyről.

A mozitulajdonosok panasza az árvíz-adó miatt Deputációba mennek a pénzügyminiszterhez

A szuboticiai pénzügyigazgatóság a pénzügyminisztérium rendeletére való hivatkozással elrendelte, hogy a mozikban minden belépőjegy után két dinárt szedjenek az árvizkárosultaknak. A rendelet végrehajtása nem megy simán, mert a közönség nem akarja fizetni ezt az új adót és naponta megismétlődnek a heves jelenetek a mozi pénztáránál. Sokan csak hosszas magyarázás és veszekedés után fizetik meg a két dinár pótlékot, mások pedig inkább nem mennek el az előadásra, de nem akarnak a jegyért külön két dinárt fizetni.

A szuboticiai mozikat a nyári holt-szezonban rendkívül érzékenyen érinti ez a rendelet és a mozitulajdonosok felajánlották, hogy rendeznek néhány előadást az árvizkárosultaknak, ha ezt a pótlékot elengedik. Az ajánlatot a pénzügyigazgatóság nem fogadhatta el, mert a minisztérium rendeletét nem változtathatja meg és emiatt az egyik szuboticiai moziban a jövő héttől kezdve már csak a hét utolsó napjaiban fognak előadásokat tartani.

Más városokban a helyzet ugyanilyen és a mozisok egyesülete a legközelebbi napokban deputációt vezet a pénzügyminiszterhez, akitől kérni fogják, hogy keressenek más módot arra, hogy a mozilátogató közönség hozzájáruljon a segélyezési akcióhoz.

Az idegen

Irtó: Terescsényi György

A szála nagy, lapos zsindeletével úgy gubbasztott a zömök tölgyfaoszlopokon, mint valami vidám, kövér óriás. Mintha lábait is emelgette volna és valamennyire recsent benne a »lövöttfűlű« Nové brácsája, mindannyiszor megbillentette avas eszterhéjvállait, még a bádogszélmutató is csárdást járt a tetejében.

Alighanem a csárdás miatt mutatott ily vidám külső ábrázatot az öreg szála, ami nem is csodálatos, hiszen az egész hosszú, siket héten át pókok imádkoznak a gerendák között, ha legfeljebb Gölöncsérné cirmos tyukja nem látogat be esténként, fölsétálván a hangszok dobogópárkányán, a szélmentes gerendákötésbe aludni.

Most kívül kiabál a cirmos, de hangja elvegyül a lármába, a klárinét és a bőrduda sivalkodásába, a kurjongatásba és szapora ládbogásba, amit az emberek vernek föl a tánchelyiség belsejében.

Ebéd után elkezdődött már. Tandari délután óta hordta körül a háromdeciket az öregeknek, akik a körbefutó lócák mögött szapora boráldozatokkal ünnepelték a hetedik napot. A fiatalja a közepén tolongott. Egy csomóban a lányok — patyolatruhás, kipirult arcú fehérlő — kacagó, barnabőrű falka, az öröm és a felejtető jókedv boldog mámorában.

Vasárnap délután volt és Feketeszl, az akácok alá bujt hársorok népe, a végtelenbe nyúló rónaság kis falucskája ott vigadozott Tandari korcsáros félrekapott tetejü, öreg szálaja alatt.

Eppen szünetet adott Csurár Illés, a füstöképi primás és az elcsittuló dübörgés lassan szűrte át a föl-fölcsapó hangokat.

Ekkor kívül, az utranéző sővénypalántákon tul, könnyű homokfutó állott meg. A féderes ülés bőrpárnájáról módos, vadászöltözötű ur ugrott le az utporába. Vékony, gyöngéfajú ember volt, az orrára csipetett szemüvegen át behunyorgott az imbolygó embersűrűbe.

A szála zsupteteje alól előbújt Tandari, a gazda és savószin, keskeny szeméit ráemelte a jövővenyire.

— Nini... tekintetős ur... — mondotta és előballagott, hogy kinyissa a bejáró ajtaját.

— Majd bekötöm... csak tessék... bejebb.

De a hangjában kelletlen, fanyar kényszeredettséggé áruháta el az erőszakolt szivességet.

— Jó lesz, Tandari — szólt a szemüveges és elbámult maga elé — csak benéztem... egy kicsit...

— Gyí, te... — nógatta a lovat az öreg.

— Ne fogja ki... csak éppen, hogy pihenjen... nem soká maradok...

Tandari bevezette a lovat és elkorcsosította hátra, az istálló felé. A vadászruhás csöndesen indult utána, végig a szála külső palánkja mellett, amelyen belül a népek gubbasztottak. Gyerekhad futott elő, borzas, barna fejűk, szájtátva bámulták a vendéget. Benn furesán döngött az öblös ménkas...

Ekkor a szemüveges ember odahajolt az öreg paraszthoz. Röviden, szinte fulladozva ejtette ki a szavakat.

— Ugy-e... mondja csak... a Vera... itt van?

— Hogyne, tekintetős ur... hogyne volna itt, itt van hát... táncol jávában...

Fölállottak a párok és Csurár valami nehezen csorduló, módos melódiát húzott a talpuk alá. Fél szemével az idegenre bámult és széles mozdulatokkal fűrészelte nyirettűjét, nyilván tetszeni akart a városi, tükrös csarnokokhoz szokott embernek.

Az idegen, mert zavaró, kirívó folt volt csakugyan itt, egykedvűen üldögélt az asztalvégen. Cigaretára gyújtott és széthunyorgott a lassan éledő embertömegben.

Verát kereste, a leányt, amiért idejött és aki annyi édesbus keserűséget okoz neki mostanában. Maga sem tudta, hogy kezdődött el, mint történhetett, hogy ez az egészséges, barna parasztleány gyújtotta fel. A finom, jómódu városi család sarja, aki országokat járt végig és aki után selyemkötösű, illatos dámák vágyakoztak, aki jóllakottan fordult el a széles világ gyönyörűségeitől.

Ezt a leányt akarta. Elvenni tőlük, a kemény, busafejű emberektől és azt hitte, hogy fölemelheti és kihozhatja a napfényre, maga mellé...

— Borzasztó ez... — vergődött magában, elgondolva és elképzelve Verát, a gyönyörű, fiatal leányt, amikor először látta, a méterében. Haját, az éjsztét, dagadó patakat, amely végigomlott kétfelől a márványhomlokra, az ajkai körül szaladgáló könnyű mosolyt, az önmagára felejtkezett élet egyszerű báját, mozdulatait...

És hirtelen, itt, a fulladt levegőjű táncsterem szögletében, megérezte a tragikus szakadékokat, amelyek örök-

re elválasztják tőle.

— De hátha... — simitotta szíven az édesbus gondolat...

— Bolondság!... — kacagott belülről egy másik hang — mit akarsz vele?... Elvinni talán tapétás és függönyös szobákba, élesnyelvű, ideges népek közé... vagy asszonyodnak talán... Ezt?... hiszen markot ver a mezőn, izzadt napszámok között...

— Irtózatos...

Feje alá hanyatlott, nyelve alá keserű íz futott. A leányt látta, benn a kavargó párok örvénylésében... valami talpas béréslegény fogja át karcsu derekát.

— Nem bírom tovább... — mondta és fölállott.

Kitámolygott a levegőre.

Fönn, fönn, magasan, az alkonyodó ég roppant boltozatáról violaszín derengéssel harmatozott alá a leboruló éjszaka. Hűvös szellő csapott át a szendergő földekről, ahol a békecségek csöndesült élete, a duzzadó buzatáblák és kukoricák sok ájultan nyultak el a messzeségben.

— Ma megmondom neki... — töprengett — de ha nem értene meg... hiszen nem értheti meg, hogy mit akarok...

— Mit is akarok? — markolt szívébe a keserűség — mit akarok vele, magammal?...

Fölnézett az égre.

A mennybolt hatalmas öble, mint föltárt, temérdek koporsó, részvétlenül borult a világ fölé.

Elbotorkált az istálló felé, hogy befogja a lovat.

A ház sarkában hirtelen egy leány hal- kan fölsikoltott, fehér szoknyafodra meglebbent és eltűnt a sötétben.

... Vera volt.

KISEBBSÉGI ÉLET

■■■

A szlovenszkói és ruszinszkói magyarság halottját, Molnár Bélát a gyász impozáns megnyilatkozása mellett temették el. A zuhogó eső dacára Molnár Béla kihült tetemeit óriási tömeg kísérte utolsó útjára. Ott volt Gálszécs és vidékének egész magyar társadalmá, de ott volt méltó képvisellel Szlovenszkó és Ruszinszkó egész magyarsága is. Az országos keresztényszocialista pártot nagy küldöttség élén Wirth Gyula kassai pártigazgató és Felischmann Gyula dr. főtitkár, a magyar nemzeti pártot Egy Ferenc szenátor és Korláth Endre dr. nemzetgyűlési képviselő, a magyar sajtót pedig Rácz Pál, a Prágai Magyar Hírlap ruszinszkói szerkesztője és a kassai újságíró képviselte. Magyarországról jelen voltak a megboldogult barátai és volt politikai munkatársai közül Tomcsányi volt igazságügyminiszter, Thuránszky magyarzempléni főispán, Bernáth alispán, Oláh dr. sátoraljai helyi törvényszéki elnök, Pintér sátoraljai helyi árvászéki elnök, Holló dr. és Zalay Andor. A halottnak a csehszlovák hatóságok is megadták a végtiszteséget. A polgári és katonai hatóságok részéről a koporsó közelében volt Fábián gálszécsi kerületi főnök, Evald dr. járásbíró, Nalepka referens és Remaner alezredes. A fényes temetési szertartás után a ravatalnál az országos keresztényszocialista párt nevében Fleischmann Gyula dr. főtitkár gyászbeszéddel bucsuztatta el a párt és a magyarság halottját.

*

A lengyel kormány az államnak a nemzeti kisebbségekhez való viszonyát új tárgyalások alá veszi. Legközelebb a zsidó kisebbségnek gazdasági téren megnyilatkozott időszerű kívánásait tárgyalják. Ezenkívül a kormány deklarációt szándékozik közzétenni, amely egymásután sorolja fel mindazokat a kérdéseket, amelyeket a kormány a belpolitika helyzet tisztázása végett a nemzeti kisebbségekkel rendezni óhajt. A kisebbségi rendeletek végrehajtására a belügyminiszteriumban kisebbségi osztályt állítottak fel. A kormánynak feltett szándéka, hogy megakadályozza a kisebbségi ügyek körül felmerült kártékony visszaéléseket, amelyeket az alsóbb hivatalnoki kar az alkotmány mellőzésével követett el és amelyek a nemzeti ellentétek elmélyítéséhez vezettek. A nemzeti kisebbségek ügye az erre a célra létesített szakértő bizottság tanácskozásainak állandó tárgya. E bizottságot a miniszterelnökségen körülbelül egy évvel ezelőtt állították fel. A bizottság különböző dekretumokat készít elő, de működését a kormány megkötötte, amennyiben a kormánynak idevonatkozólag nincs teljeshatalma, mert a jobb- és centripártok követelésére a sejm a diktatórikus felhatalmazásból az iskolaoktatásra és anyanyelvre vonatkozó törvényeket kivette.

*

Az erdélyi magyar párt nagygyűlését élénk érdeklődéssel várja az erdélyi magyarság. A kolozsvári »Újság« szerint Gyergyószentmiklós és vidéke ragaszkodik ahhoz, hogy a magyar párt idei őszi nagygyűlése Gyergyószentmiklósban tartassék meg, annál is inkább, mert a gyergyói intézőbizottság volt az első, amelyik igényét erre bejelentette s a központi bizottság meghívását el is fogadta, minek alapján a szükséges előintézkedéseket már meg is tette. »Egyben megnyugtató az aggodalmaskodókat — írja meghívólevelében a gyergyói tagozat — és biztosítjuk a nagygyűlésre érkező nagyszámú tagokat és vendégeket, hogy a gyűlés helyiségéről, a közönség elszállásáról és ellátásáról az igényeknek megfelelően gondoskodunk s hisszük, hogy a nagygyűlésen megjelentek kedves emlékek fognak távozni Gyergyószentmiklósra annyival is inkább, mert a nagygyűlés után a Gyilkos-tóhoz tervezett kirándulás feledtetni fogja az utazás fáradalmait is.« A gyergyói tagozat tehát már meghívja a magyarságot ebben a felhívásban a nagygyűlésre és dolgozik az előkészületeken. A kolozsvári és kolozsvári párttagozat körében mozgalom

indult meg, amely Kolozsvárra kívánja a párt nagygyűlését. A pártközpont álláspontja ezzel a mozgalommal szemben is az, ami a marostordai meghívással szemben megnyilvánult. Kolozsváron aláírási iv indult meg és az indoklás az,

hogy a multkori nagygyűlésre, ami Csikmege közelében, Brassóban volt, sem tudott elmenni a nagy távolság miatt a nagy magyar kulturközpontok magyarsága s Gyergyó még messzibbre esik.

Ujból békét közvetítenek

a mexikói kormány és a katolikusok között

A Vatikán hivatalos lapja tartózkodó magatartást tanúsít a mexikói kulturharccal szemben

Rómából jelentik: A Vatikán hivatalos lapja, az *Osservatore Romano* csütörtöki számában közli a mexikói kormány egyházellenes rendeletének spanyol szövegét. A Vatikán hivatalos lapja csak annyit fűz a rendelethez, hogy a mexikói katolikusok üldözését az egész világon tájékoztatja. A mexikói kormány azt állítja — írja az *Osservatore Romano* — hogy ez a harc a világosság harca a sötétség ellen és az olvasó könnyen eldöntheti, hogy melyik oldalon van a világosság és melyiken a sötétség.

A Vatikán hivatalos lapjának ez a tartózkodó magatartása megerősíti azt a felfogást, hogy

a Vatikán még mindig az ellen-

tétek áthidalására törekszik és be akarja várni a közvetítő akclót, amelyben Spanyolország is résztvesz.

Newyorki jelentés szerint a mexikói bankárszövetség is felajánlotta Calles elnöknek a közvetítést. A bankárszövetség kifejtette Calles előtt, hogy

a kulturharc gazdasági téren beláthatatlan következményekkel járhat, mert a katolikusok eddig is már tizenhét millió pezétát vontak vissza betéteikből.

Tabasco püspöke is a béke közvetítéséről tárgyalt szerdán a mexikói főállamügyessel.

Németország

hajlandó közreműködni Belgium szanálásában

Területi engedményeket kíván ellenértékül

Párisból jelentik: Az *Echo de Paris* értesítése szerint a német birodalmi kormány az utóbbi időben élénk érdeklődést tanúsít Belgium pénzügyi nehézségei iránt.

Németország hajlandó támogatni Belgiumot az esetben, ha lemond Eupenről és Malmedyről. Dr. Schacht, a német birodalmi bank elnöke már 1925-ben közölte

Belgiummal, hogy szükség esetén Németország lemond annak az öt-hat milliárd német márkának a valorizálásáról,

amelyet a németek az általuk megszállt területen hagytak és amelynek valorizálása idézte elő a belga inflációt. Ennek ellenében azonban Belgium területi engedményeket lenne kénytelen adni Németországnak.

Elrendelték az éjszakai készenléteket

az árvíz által veszélyeztetett községekben

Augusztus nyolcadikára várják a kulminációt Apatinnál

Szomborból jelentik: Minthogy a Duna vizállása ismét emelkedik, csütörtökön elrendelték az állandó éjszakai szolgálatot a vármegeyházán és a szombori, hódási, apatini és palánkai járás valamennyi községében.

A mostani árhullám kulminációját augusztus nyolcadikára várják, amikor a vizállás Apatinnál előreláthatólag hét méter magas lesz. Az áradáskor tapasztalt legmagasabb vizállás Apatinnál 776 centiméter volt és bár a mostani hullám nem fogja elérni ezt a magasságot, a helyzet rendkívül komoly, mert a töltések nagyon rossz állapotban vannak. A hatóságok emiatt fokozott elővigyázatossággal lesznek, annál is inkább, mert remélik, hogy az utolsó árhullámmal kell most megküzdeni.

Sikeresen halad a segélyakció

Szombor város kiszélesített tanácsa pénteken délután három órakor rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés tárgysorozatának egyetlen pontja az árvízkarosultak segélyezése. A tanács javaslata az, hogy a város százezer dinárral járuljon hozzá a segélyakcióhoz. A javaslatot a közgyűlés minden bizonnyal egyhangúlag elfogadja.

A segélyakció egyébként nagy sikerrel folyik a Vöröskereszt vezetése alatt. A rögtön segélyek kiutalásán kívül már a házak építésére való anyagok beszerzéséről is tárgyal a Szomborban működő segélybizottság, mert az a cél, hogy az elpusztított községek újjáépítését azonnal megkezdjék, amint ezt a viz-

állás megengedi.

A vizállás

Passau 478, Bécs 333, Pozsony 550, Komárom 656, Budapest 602, Mohács 580, Bezdán 576, Apatin 605, Bogyójeví 606, Palánka 606, Noviszád 582.

A Duna felsőszakaszán apadást, Komáromtól kezdve áradást jelentenek.

Budapestnél árad a Duna

Budapestről jelentik: Csütörtökre a Duna újból 38 centiméterrel áradt és elérte a 602 centiméteres magasságot. Jelenleg a Rába torkolatának a környékén van a kulminációs pont, Dunaremeténél, ahonnan lefelé mindenütt árad a Duna.

A Vág Trencsénél apad, a Morvánál azonban még magas a vizállás. Miután a Vág nem hoz már több vizet a Duna medrébe, valószínű, hogy Budapestnél pénteken kulminál a folyó, mintegy 625 centiméterrel, tehát a vizállás ugyanannyi lesz, mint a legutóbbi árhullám alkalmával volt.

Mohácsnál az újabb árhullám számítás szerint 640—650 centiméterre fogja emelni a vizállást.

Fogászati rendelő áthelyezés

Dent. ROMÁN OSZKÁR

Subotlán, Jelačićova ul. 1. a Jugoszláv bank által kitöltött épületben, volt Löwy Testvérek üzlete felett. Végzi az összes fogászati műveleteket eddig nemlétező mérsékelt árakon 5 évi kezességgel. Tartós fogtömések, aranykoronák, foghuzás. Rendel. d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig. Telefon 6—12. Vidékiek igen gyorsan kielégíttetnek.

A becskerekai Cseremov

Ujabb orvosbotrány Beeskereken

Velikibecskekről jelentik: A becskerekai orvosi köröket ismét új botrány foglalkoztatja. Mintegy három héttel ezelőtt nevezték ki a becskerekai kórházban gyakorló orvosnak dr. Cseremov Istvánt, aki Varsóban végezte tanulmányait. Miután előre bejelentették, hogy nem sokára Cseremov fivére is a kórházba érkezik ugyancsak orvosai minőségben, előzékenységéből az új orvosnak átadták dr. Mihajlovics Vladimir orvos szobáját, hogy ott fivérével együtt lakhasson, Mihajlovics pedig egy kisebb szobába költözött. Ebben a szobában nem volt szekrény és így Mihajlovics ruháival együtt a szekrényt is átvitette új szobájába, Cseremovnak pedig új szekrényt rendeltek.

Amikor Cseremov ezt megtudta, átment Mihajlovics szobájába és kérte vissza a szekrényt. Mihajlovics ezt megtagadta, mire Cseremov munkásokat hozatott és elkezdte Mihajlovics ruháit kizárni a szekrényből. Mihajlovics erre kiutasította szobájából dr. Cseremovot, aki erre arcüritőte orvostársát. Mihajlovics orrából eleredt a vér. Az inzultált orvos dr. Klein Fülöp kórházi orvossal és dr. Magyar Károly törvényszéki orvossal látogatást tett, majd jelentést tett dr. Matics Misa igazgató főorvosnak.

Matics megtiltotta dr. Cseremovnak a nőgyógyászati osztály látogatását, nehogy az itt működő dr. Mihajlovicssal újabb incidens keletkezzen. Később dr. Matics, hogy az affért elintézzék, azt mondta dr. Cseremovnak, hogy egyelőre járjon más osztályba, a nőgyógyászati praxist majd később intézze el. Cseremov, aki valószínűleg úgy értette, hogy Matics el akarja engedni a nőgyógyászati gyakorlatot, így felelt az igazgatófőorvosnak:

— Ön engem visszaélésre akar rábírni. Ön nem méltó arra, hogy a kórház igazgatója legyen, majd gondoskodom róla, hogy ezt illetékes helyen megtudják. Dr. Matics felszólította Cseremovot, hogy menjen vele az alispánhoz és a kerületi egészségügyi főnökhöz és azonnal terjessze elő panaszát. Ez meg is történt és dr. Cseremov István úgy Krsztics Vász alispán, mint dr. Kovacevics Dusan kerületi egészségügyi főnök előtt megismételte az igazgatóra tett kijelentéseit.

Kovacevics Dusan az afférről jelentést tett a noviszadi egészségügyi osztálynak és az egészségügyi miniszteriumnak, dr. Cseremov István pedig továbbra is a becskerekai kórház nőgyógyászati osztályán teljesít szolgálatot.

A magyar emigráció likvidálása

A szociáldemokrata képviselők tanácskozása Vass József miniszterelnökhelyetteser

Budapestről jelentik: A népjóléti miniszteriumban csütörtökön Vass József miniszterelnök-helyettes, Peidl Gyula és Györki Imre dr. szociáldemokrata képviselők közt fontos politikai tanácskozás volt. A szociáldemokrata párt a napokban tudvalevőleg határozatot hozott, amelyben élesen állást foglalt a Bethlen-kormány ellen és egyebek közt az emigránsok azonnali hazatérésének lehetővé tételét követelte.

A csütörtöki tárgyaláson, amelyen Peidl Gyula és Györki Imre, mint a szociáldemokrata párt hivatalos kiküldöttei vettek részt, szóba kerültek az összes aktuális politikai problémák, így elsősorban az emigráció likvidálásának a kérdése, amire nézve a szociáldemokrata képviselők részletes előterjesztést tettek.

A tanácskozásról sem a kormány nem tájékoztatta a nyilvánosságot, sem a tárgyaláson résztvevő képviselők nem voltak hajlandók nyilatkozni a sajtó számára.

Pénteken kezdődik a főtárgyalás a gyermekgyilkos adai lakatos bünpörében Adán, a községháza udvarán tárgyalja le a bűnügyet szubotikai törvényszék

Pénteken reggel kezdődik az adai községházán Huszágh István géplakatos és felesége, Dudas Franciska bünpörének tárgyalása, amely előreláthatólag öt napig fog tartani. A főtárgyalást Petrovics István törvényszéki elnök vezeti, a tanács tagjai Tásziacs Alekszander és Stojanovics Radován törvényszéki bírák. A közvédtől Csulnovics Ferdó dr. államügyész képviseli, a védelmet Petrovics Márkó dr. látja el.

A lefolytatott bűnvizsgálat és az annak alapján készült vádirat szemléltető képét adja az elkövetett bűncselekménynek.

A géplakatos első hiza sígja

Huszágh István géplakatos tizenhat év előtt elvált feleségétől, Bálizs Etelkától. Gyermekeik, a kis két és fél éves Mihály az apjánál marad. A második asszonynak, Dudas Franciskának is született két gyermeke, Erzsike és Terézia. A kis Erzsike két éves korában tragikus és titokzatos módon halt meg. Egy puskagolyó érte a kisleányt és nyomban megölte. Az ügyészség magát az anyát, Dudas Franciskát vádolja a kisleány megölésével.

Huszágh István második feleségének érkezésével az első asszonytól származó kis Mihály helyzete rosszabbodott. A mostoha azzal vádolta a kisfiút, hogy játékközben egy puskával ő lötte agyon a kis Erzsikét. Ettől kezdve valóságos pokol volt a szerencsétlen fiúcska élete. Mostohaanyja ütötte, verte és amikor a kinzások elől apjánál keresett menedéket, az eltaszította magától és szidalmazta.

A kis Mihály kinszenvedése

Hiteles tanuvallomások bizonyítják, hogy Huszághék szomszédai nap-nap után hallották a megkínzott kis Huszágh Mihály jajkiáltásait ugyanarra, hogy nem egyszer maguk a szomszédok rendőri védelmet hoztak, hogy ne hántsák a gyereket. Rázék Katalin tanu feljelentést tett Huszághék ellen, hogy ő a saját háza folyosójáról látta, amikor Huszágh és felesége embertelenül kintzták a kis Mihályt. A fiúcska több szomszédnak panaszkodott, hogy az apa és mostoha anyja megkötözik és eszméletlenül verik. Ilyenkor nem engedték ki az uccára, nehogy a szomszédok lássák az ütések nyomait.

A mostoha ütései elől a kis Mihály egyszer elszökött a háztól. A mostohája csalogatta, hívta vissza és amikor a szomszédok kérdezték, hogy miért nem fogad szót mostoha anyjának, azt mondta, hogy mindig verik. A szomszédok rábeszélésére a kisfiú mégis visszament apja házába. Rövid ideig csend volt, de azután még fokozottabb mértékben folytatódtak a kinzások. Az apa és a mostoha nem engedték, hogy a fiúcska a lakosztályban aludjék, hanem egy kamrában kellett aludnia, régi gépek között. Amellett, hogy állandóan verték, koplatták is. A gyerek nem egyszer házról-házra járt, hogy táplálékhoz jusson.

Huszágh István maga beismeri, hogy gyűlölte a fiát, »aki hajszáldnyira hasonlított első feleségéhez«.

A gyilkos hurkot köt

A kritikus estén, 1919. év május hó 28-án éjjel, amikor történetesen a kis Mihály a folytonos verések elől elszökött hazulról — Huszágh István bement abba a félszerbe, ahol a fia rendszeresen aludni szokott, ott a gépeket takaró ponyváról leszakított egy darabot és abból hurkot készített.

Huszágh a nyomozati és vizsgálati eljárás során beismeri, hogy ekkor már elhatározta, hogy a fiát megöli, olyan módon, hogy hurokkal megfojtja.

A gyilkosság

Huszágh az elkészített hurokkal lesbe állott és várta a kis Mihály hazaérkezését. Éjjel két óra után lépett be a fiúcska az udvarba és lassu léptekkel hálószobájára, a félszer felé tartott. Huszágh les-

ből figyelte a fiát és amikor az a lakás előtti udvarrészen áthaladt, előbujt leshelyéből, beresztelte az uccai kaput, majd csendesen, hogy a mit sem sejtő fiú észre ne vegye, a kezében készen tartott hurokkal a fia háta mögé került, rángatta a fiúra, a hurkot hátulról a fején keresztül a fiú nyakába dobta és elkezdte teljes erejéből húzni. Két percig tartható a szorítás, amikor aztán a kis fiú holtan a földre bukott.

Amikor Huszágh meggyőződött, hogy a kis Mihály halott, megfogta a hullát és elvitte a kert végében már jó előre elkészített két méter mély gödörhöz és beledobta a gyermek hulláját. Ezután szalmát és faforgácsot dobott rá, majd vasdarabokat, géprész-hulladékokat és csak erre hányt rá félméternyi magas földre-teget. A gödör tetejére akkor mindjárt szemetet hordott, hogy úgy tűnhesse fel, mintha az rendes személerakodó hely lenne. Ettől kezdve úgy Huszágh, mint felesége rendszeresen oda hordták a szemetet. A kis Mihály sírjából szemétdobot csináltak.

Az anya keresi a fiát

Bálizs Etelkának, a kis Mihály édesanyjának feltűnt, hogy a fia hosszú időn át nem ad életjelet magáról és hogy egyáltalában nem kap semmi hírt felőle. Nyugtalanodni kezdett és bár elválásuk óta egyszer sem volt a volt férje házáján, felkereste volt urát és érdeklődött a kis Mihály után. Huszágh az mesélte, hogy a fiú Magyarországra utazott ro-

konaihoz. Az anya megnyugodott, de miután ismét hosszú idő telt el, hogy semmi hír sem érkezett a fiuról, és anyát újabb agyályok gyötörték és ismét átment volt férjéhez. Huszágh ekkor már a legfantasztikusabb mesékkel próbálta félrevezetni. Az asszony ekkor gyanakodni kezdett és arra gondolt, hogy a fiát eltették láb alól. Ezt a gyanuját meg is mondta a volt férje szemébe. Az asszony elment az adai községházára és ott bejelentette fia eltűnését.

Ettől fogva azután rohamosan követték egymást az események a végkifejülés felé. Huszágh István ellen a gyanúokok bizonyítékokká kezdtek sűrűsödni és a géplakatos letartóztatott.

Huszágh István beismeri a gyilkosságot

Az adai rendőrségen Huszágh részletes beismerő vallomást tett.

— Én pusztítottam el a fiamat! — mondotta.

A gyilkosság módjára nézve azonban három különböző vallomást tett. A nyomozást végző rendőröközögek látták, hogy Huszágh minden vallomását megváltoztatja és így egyiknek sem adtak hitelt. Azt mondták neki, hogy felásák az egész udvart és kertet, hogy megtalálják a fiú holttestét. Ki is vezették a kertbe, jöttek munkások ásókkal, hogy megkezdjék az ásást. Ekkor Huszágh maga vezette oda a vállalt rendőröket a kert végébe és megmutatta a helyet, ahol a kis Mihály el volt ásva és ahol meg is találták.

Huszághon kívül vádolva van a felesége is, Dudas Franciska azzal, hogy ő bujtotta fel a férjét és segédkezett a bűncselekmény keresztülvételében.

A tárgyalásra minegy ötven tanu van megidézve.

Forgács Dezső dr. szubotikai ügyvéd halálának hiteles története

Gajda tábornok tizenhat társával együtt
Nyilvánosságra hoztuk az oroszországi cseh légio
még élésének adatai

Gajda tábornok, a csehszlovák vezérkar főnöke és a csehszlovákiai fassizmus vezére ellen — mint ismeretes — Benes-pártja súlyos vádakot emelt. Gajda tábornokot előbb nyugdíjazták, majd vizsgálatot indítottak ellene, mint bolsevista kém ellen. Hogy mennyiben van alapjuk ezeknek a vádaknak, azt majd a vizsgálat eredménye fogja eldönteni. Mindaddig elszánt küzdelem folyik a két tábor, a nemzeti szocialisták és Gajda tábornok hívei között. E harc során került napfényre a Gajda-pártiak részéről az az érdekes okmány, amely tizenhat oroszországi magyar hadifogoly kivégzésére vonatkozik, de amely tulajdonképpen azt igyekszik bizonyítani, hogy a tábornok a legelsőszintű üldözője volt a bolsevista uralomnak. Ez az okmány lényegét derít egy szubotikai ügyvéd halálának körülményeire is.

Mint emlékeztet, dr. Forgács Dezső szubotikai ügyvéd, aki a háború alatt orosz hadifogságba került, tragikus körülmények között halt meg. Annak idején nem érkeztek hírek arról, hogy milyen módon halt meg a fiatal ügyvéd, mindenki úgy tudta, hogy Lenin vörös forradalma sepepte el őt is, mint annyi sok más szerencsétlen áldozatát. Dr. Forgács Dezső fiatalasága ellenére is vezető szerepet játszott Szuboticiának nemcsak társadalmi, hanem politikai életében is, vezére volt a szociáldemokrata-pártnak. 1919 július 31-én érte utól a halál dr. Forgács Dezsőt és hét évnek kellett elmulnia, hogy most a véletlen következtében a legapróbb részleteiben is elénk táruljon az a borzalmas esemény, amely Forgácsot kívül még tizenhat ártatlan magyar vértanu halálával ért.

Az okmánnyal egyidejűleg szemtanúk feljegyzései alapján az alábbi érdekes tényállás is nyilvánosságra került.

Vörös terror cseh légio

1919 nyarán a vörös terror már lángba borította egész Oroszországot és a lán-

gok belekaptak a hadifoglyok otthonába, Szibériába is. Rettenets öldöklés folyt mindenfelé, a vér patakokban folyt, kíméletlenül gyilkolták egymást a forradalmárok és ellenforradalmárok. Szibéria foglyotáborában a legtekintélyesebb számban csehek voltak, akik légióba tömörültek, átvették az ellenforradalmi csapatok felett a parancsnokságot és megkezdtek a hadműveleteket.

A légió vezérkara, Gajda tábornokkal az élén a hadifoglyok, mint veszedelmes bolsevisták ellen fordította a fegyverek csövét. Nem kerülhetett harcba sor. Hadbírósként alakult a légió kebeléből, amely hivatalos volt megállapítani, ki bolsevista, ki nem, a hadifoglyok között.

A hadbírósként tizenhat magyar hadifoglyot talált vörösek és a tizenhat magyar hadifoglyonak el is kellett psztulnia.

A puszkac övek előtt

1926 július 31-ikén volt pontosan hét éve annak, hogy a tizenhat magyar hadifoglyot, ámbár védekezésük szerint ők is fegyvert akartak ragadni a szovjet-terror ellen, puszkacövek elé állították.

Délután hat órakor takarodót fúvatnak, mindenkinek visszakellett vonulnia a barakokba. Délután hét órakor kettesével, hármával vezették ki az elítélteket a baraktábor mögé. Egy légiós tiszt vezényelt:

— Hátra arc!

A foglyok megfordultak. Mögöttük pedig vállhoz meredt egy sor fegyvercső. Egy intés, utána sortűz, a tizenhat ember pillanat alatt véresen rogyott össze.

„Kiváló tisztelettel és nagybecsüléssel“

A kivégzés híre a nagyhatalmakhoz is eljutott és ezzel magyarázható, hogy az irkuzi dán konzulátus magyarázatot kért a ma már bolsevista-gyanús Gajda tábornoktól a történetekért. A dán konzulátus megkeresésére a következő felvilágosítás érkezett:

»A csehszlovák kormány meghatalmazottja. Kople No. 23. h. No. 8030/D.

Irkutsk, 1919 november 7

A Dán királyi vicekonzul urnak

Irkutsk.

Ez év szeptember 18-án kelt 2316. sz. átiratára vonatkozólag van szerencsénk a 3-ik csehszlovák dandárparancsnokság jelentését, a krasznójarszki bolsevik felkelés alkalmából agyonlövés által kivégzett osztrák-magyar hadseregbeli tisztek és legénység ügyében közölni:

A krasznójarszki katonavároskában az ezévi július 30-án történt fegyveres bolsevik-felkeléssel összefüggésben, melyben hadifoglyok résztvettek, a hadifogoly-táborban a 12-ik cseh gyalogezred II-ik zászlóaljja házkutatást tartott, mely azonkívül, hogy abban résztvettek, a titkos-kém-hivatal egy jelentése szerint még egy titkoszövetség is áll fenn közöttük, mely ugyan bolsevik célokat követ, de a valóságban az oroszországi csehszlovák hadsereg ellen irányul.

A kutatás alkalmával tényleg sok oly veszélyes irat és a csehszlovák ellen irányuló ellenséges és izgató cikkeket tartalmazó magyar újságok találtak a katonavároskában egy titkos gödör is fedeztetett fel, amelyben egy elbujt magyar tartózkodott, ki, mielőtt a gödörből kivethették volna, buvóhelyén agyonlövötte magát.

A vizsgálat eredményéből kifolyólag a III. csehszlovák parancsnokának és Krasznójarszk város csehszlovák helyőrségi főnökének parancsára, vizsgálóbizottság alakult, mely a rögtönítélő hadbírósként jogával ruházott fel, mely az egész előtte fekvő anyag pontos kutatása és vizsgálata, valamint a terheltek s egy egész sereg tanunak a hadifoglyok köréből történt kihallgatása után, a következőket állapította meg:

Hogy a magyar hadifoglyok között egy titkos szövetség áll fenn izgató és lelkesítő céllal, ugyszintén támadó szövetség az oroszországi csehszlovák hadsereg ellen s hogy ez a szervezetség, tudatában az akkori hadállapotnak, a cseh és magyar közvértárságok között egy fegyveres támadást készített elő az oroszországi csehszlovák csapatok ellen és hogy ez a szervezetség a krasznójarszki katonavároskában történt fegyveres felkelésben résztvett, miért is a szervezetségnek tizenhat következő vezetőjét:

1. Székely Lajos 63. gy. e. t. főhadnagyot (marosvásárhelyi tanár),
2. Pély Géza dr. 14. h. gy. e. t. hadnagyot (galántai ügyvéd),
3. Száva István dr. 24. h. gy. e. t. hadnagyot (csikszeredai ügyvéd),
4. Katona Gyula 6. v. t. e. t. hadnagyot (gyöngyösi tanár),
5. Fekete Emil 6. h. gy. e. t. hadnagyot (6-écskai községi jegyző),
6. Gáspár Béla 30. h. gy. e. t. hadapródót (budapesti magánhivatalnok),
7. Forgács Dezső dr. 1. h. gy. e. t. zászlóst (szubotikai ügyvéd),
8. Molnár Alajos dr. 60. gy. e. t. hadapródjelöltet (nagyatádi ügyvéd),
9. Ludwigh Kálmán 31. h. gy. e. t. zászlóst (veszprémi író),
10. Dukasz Artur 6. gy. e. t. hadapródót (budapesti jogász),
11. Székér Károly 2. h. gy. e. t. zászlóst (aradi tanító),
12. Skoll Béla 14. h. gy. e. hadapródjelöltet (alsóalmási gazdász),
13. Zsedér Sándor 12. h. gy. e. tizedest (porcsaknai gazdász),
14. Krasznovszky Dezső 51. gy. e. káplárt (budapesti hivatalnok),
15. Sanyi Jenő 12. h. gy. e. gyalogost (kőkönyvesdi hivatalnok),
16. Pável György 51. gy. e. gyalogost (budapesti szerelő) és
17. Pap János 62. gy. e. gyalogost (lévai ékszerész)

agyonlövés által halálra ítélte.

Az ítélet kimondását az azonnali végrehajtás követte.

Kiváló tisztelettel és nagybecsüléssel a csehszlovák kormány meghatalmazottja:

Olvashatatlan aláírás s. k.

titkár.

Blagosch dr. s. k.

Forgács Dezső dr. és még másik tizenhat társa halálának ez a hiteles története.

PHILIPS

rádiólámpák és Gleichrichterek
képviselete a Vajdaság, Szerémség és
Ó-Szerbia részére

MALLER BÉLA mérnök
Subotica, Petrogradska ulica 8.

A bolgár bandabetörés miatt a kormány erélyes intézkedésekre készül

A nyugati hatalmak izgatott érdeklődéssel kísérik a fejleményeket
A külügyminiszterium hivatalos kommunikéban ismerteti álláspontját

Beogradból jelentik: Az egész közvélemény nagy érdeklődéssel várja a kormány állásfoglalását a bolgárokkal való konfliktus ügyében. A kormány lépése Szófiában eddig még nem következett be.

A mostani konfliktusnak nemcsak Beogradban, hanem egész Európában nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mint az eddigi hasonló incidenseknek,

amit nemcsak a külföldi sajtó élénk érdeklődése, hanem a nyugati hatalmak diplomáciájának az ügyben kifejtett aktivitása is bizonyít. A kormány azért nem siet a döntő lépés megtételével, mert bizonyára meg akarja várni londoni, római és párisi követi jelentését arról, hogy milyen hangulat uralkodik a kérdéssel szemben az illető kormányok körében. Csütörtökön délelőtt Curdard beogradi angol követ látogatást tett Nincsićs külügyminiszternél, amit szintén a jugoszláv-bolgár konfliktus ügyével hoznak összefüggésbe. Általában az a vélemény, hogy

Anglia Olaszországgal együtt igyekszik a kérdés életet tompítani és megmenteni Bulgáriát egy esetleges komolyabb intervenció következményeitől.

A Bulgáriához intézendő jegyzék elküldését csütörtök estére várták, Uzunovics miniszterelnök azonban az újságírók kérdésére este kijelentette, hogy a jegyzék elküldése még nem történt meg. A külügyminiszterium most szólalt meg először hivatalos formában a kérdésről és a sajtóiroda utján kommuniké bocsájtott ki. A kommuniké így hangzik:

— A bolgár komitási bandák S. H. S. területre való rendszeres betörései a legutóbbi hónapokban túlhaladtak minden mértéket. Így legutóbb jugoszláv területen a bolgár-macedón komitá megbízásából átjutott személyek

Strumica városban meggyilkoltak egy katonát és egy szerb polgárt, nyolcat pedig megsebesítettek. Bitoliban megölték az ott megjelenő »Juzna Zvezda« című lap szerkesztőjét Hadzsi-Popovics Szpaszójét.

Ezután következett ama bolgár komitási banda véres támadása, amely átélve a bolgár határt, S. H. S. területre tört be július 28-án Priva-Palánka tájékán. Ezt a bandát egy Milesev Jankul nevű, Gazdenik faluból való bolgár alattvaló vezette és tagjai között volt Sztamenovics Kamenko jelenlegi bolgár csendőr is. A bandának sikerült az éjszaka leple alatt átmenni a határon Veliko-Rujno és Malo-Rujno határpontok között, miután előbb

összeütköztek és tüzharcot folytattak a mi csendőrségünkkel és miliciánkkal a bolgár határ közvetlen közelében egy teljes napon át. A harc folyamán megölték két katonát és két szerb parasztot, kettőt pedig megsebesítettek.

— A beogradi kormány bevárva a támadás ügyében megejtett vizsgálatról szóló részletes jelentést, elhatározta, hogy a megállapított tények alapján intézkedéseket fog fogantatni az S. H. S. területnek tellegyvertett bandák által való rendszeres megsértése elleni biztosításra. Beogradi politikai körök a kérdést komolyan tekintik, azok az alarmpörek azonban, amelyeket ezzel kapcsolatban a külföldi sajtó terjeszt

a kormány által tett, vagy teendő intézkedésekről, nem felelnek meg a valóságnak.

A kormány akciójának az lesz a célja, hogy megtalálja az alkalmas eszközöket azoknak az

okoknak eliminálására, amelyek azzal fenyegetnek, hogy megzavarják a Balkán-államok közti jóviszonyt.

A kommuniké, mint látható, már bejelenti, hogy a kormány erélyes intézkedésekre készül, de nem árul el semmi közelebbit a tervezett intézkedésekről. Uzunovics miniszterelnök csütörtökön délután öt órákor tanácskozást folytatott Nincsićs külügyminiszterrel a bolgár konfliktus ügyében.

Szenzációs fordulat a magdeburgi bírókörben

Schröder fajvédővezér beismerte, hogy ő követte el azt a gyilkosságot, amelybe egy demokrata gyárost akartak belekeverni

Magdeburgból jelentik: Már hetek óta foglalkoztatja a politikai közvéleményt egy közönséges bűnpör, amely a nyomozás folyamán elkövetett szabálytalanságok és politikai ellogultság folytán az utóbbi évek egyik legnagyobb politikai botrányává dagadt.

A múlt év júniusában nyomtalanul eltűnt Magdeburgból Herman Helling harmincöt éves könyvelő a Louis Haas-cég alkalmazottja. A tekintélyes vállalat igazgatója, Rudolf Haas közvetlen a könyvelő eltűnése előtt a gazdasági krízis következtében kénytelen volt alkalmazottját, ezek között Helling könyvelőt is elbocsájtani. A cég elbocsátott alkalmazottai bosszúból feljelentést tettek a vádlott ellen több százmillió adóeltilkosítás miatt. Közvetlenül azelőtt, hogy Helling könyvelőnek meg kellett volna jelenni az adóhivatalnál, hogy bizonyítékait előterjessze, a könyvelő eltűnt.

A megindult nyomozás teljes esztendőn keresztül eredménytelen volt. Egy Schröder nevű bizonytalan foglalkozású egyén körül erősbödtek a gyanúok és Schrödert le is tartóztatták. Tenholl fajvédő rendőrtisztviselő irányította a

hatóság munkáját, mégpedig úgy, hogy Schrödert, aki a magdeburgi fajvédők egyik vezére, teljesen tisztázza és szándékosan olyan vallomásokot vett ki Schröderből, amelyekben ez a gyilkossággal Haas Rudolf igazgatót vádolta.

Amikor az ügy már politikai botrányra fenyegetett, berlini rendőrtisztviselők utaztak Magdeburgba, hogy a nyomozást átvegyék és megállapították, hogy minden gyanúok Schröder ellen szől, akinek a pincéjében találták meg Helling könyvelő holttestét. Schröder vett fel a Helling csekkönyvből kitépelt lapokkal pénzt és arra nézve is adatok merültek fel, hogy Schröder annak idején anyját is, állítólag tegyvertisztítás közben meggyilkolta. A magdeburgi fajvédő rendőrségi tisztviselők ennek dacára továbbra is mindent elkövettek, hogy Schrödert tisztára mosás és a zsidó vallású demokrata Haas Rudolf gyárigazgatót letartóztatták.

Haas most már hetek óta vizsgálati fogságban volt és így a titokzatos gyilkosság ügyében szenzációs fordulatot jelent, hogy a gyanúsított Schröder menyasszonya, Hilde Götz, akit Kólaben

letartóztatták, szerdán este töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy tanuja volt annak, amikor Schröder Helling könyvelőt meggyilkolta. 1925 nyarán nagy nyomorban élt vőlegényével, amikor egy este felkereste őket Helling, akinél tömött pénztárca volt. Schröder kiküldte menyasszonyát a szobából és a lány röviddel később két revolverlövést hallott. Amikor visszatért a szobába, Helling már nem volt ott, a padló azonban véres volt és vőlegénye megmutatta neki Helling tömött pénztárcáját.

A lány súlyosan terhelő vallomását felolvasták az éjszaka folyamán Schröder előtt, aki végre megtört és beismerte, hogy ő volt Helling gyilkosa. Schröder egyben hangsúlyozta, hogy Rudolf Haas vezérigazgatónak a gyilkossághoz semmi köze sincs és csak azért keverte be az ügybe, mert azt hitte, hogy ezzel magát megmentheti.

A szenzációs fordulat után politikai körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy mi fog történni azokkal a rendőrtisztviselőkkel, akik politikai elfogultságból a nyomozást ferde irányba terelték.

Támadják Poincarét inflációs politikája miatt

A kommunisták és szocialisták obstrukcióra készülnek a versaillesi nemzetgyűlésen — Október hó tizenötödikéig elnapolják a kamarát

A frank hirtelen javulása gazdasági krizissel fenyegeti Franciaországot

Párisból jelentik: A kamara pénzügyi bizottságának csütörtöki ülésén Poincaré bejelentette, hogy a nemzetgyűlést augusztus 10-re, keddre Versaillesbe összehívja, hogy a törlesztési pénztárakról szóló tervezetet elfogadtassa. Az eddigi terv szerint a nemzetgyűlés két ülést fog tartani. A délelőtti ülésen megállapítják a kongresszus programját, a délutáni ülésen pedig sorra kerül a törlesztési pénztárak felállításáról szóló törvényjavaslat vitája és valószínűleg a szavazás is.

A kommunisták és a szocialisták részéről obstrukcióra készülnek és így nincs kizárva, hogy a nemzetgyűlés nem fejezi be egy nap alatt a vitát, hanem szerdán folytatja tárgyalásait.

A sajtó általában rendkívül kedvező jelenségnek tartja a frank állandó javulását és csak alig néhány lap ad kifejezést aggodalmának, hogy a frank hirtelen árfajulása katasztrófára vezet.

A Journée Industrielle utal arra, hogy a frank emelkedésének minden eredményét könnyen megsemmisítheti az a drágasági hullám, amely a frank zuhanása alatt kezdődött és amely most, hogy a frank tetemesen javult, egyáltalán nem enyhül.

Caillaux szócsöve, a Volonté élés támadást intéz a kormány

pénzügyi politikája ellen, amely tisztán infláción épül fel.

Mi volna más, mint infláció — veti fel a kérdést a Volonté — az a tény, hogy a kormány ötmilliárd új kincstári utalványt akar kibocsátani és új bankjegyek kibocsátására kér felhatalmazást a Francia Bank számára. Megállapítja a lap, hogy

a frank hirtelen javulása okvetlenül általános gazdasági krizissre fog vezetni, annál inkább, mert az országot a frankhoz teljesen váratlanul érte. Feltűnést kelt az Echo de Paris

Szombaton dön! a kamara a nemzetgyűlés összehívásáról

A kamara és a szenátus valószínűleg augusztus 15-ikén kezd meg nyári szünetét, anélkül, hogy a washingtoni adósságrendező egyezmény tárgyában állást foglalna. Poincaré a csütörtök délelőtti ülés szünete alatt a legkülönbözőbb pártalású képviselőkkel tárgyalt a nemzetgyűlés összehívásáról. Később kijelentette, hogy péntek estig a kamara és a szenátus végez az amortizációs pénztár feldőlítéséről és a Francia Bank devizavásárlásairól szóló javaslatokkal és már szombaton sor kerülhet majd a két házban a nemzetgyűlés egybehívásáról szóló javaslatra.

A kormány számítása szerint a nemzetgyűlés augusztus 10-ikén kedden már meg is kezdheti ülését, amely után a kamarában

cikke, amely óva inti a kormányt attól, hogy a frank végleges stabilizálásánál a német birodalmi bank segítségét is igénybe vegye.

Zürichi jelentés szerint a frank szerdai hatalmas áremelkedése után csütörtök reggel 15.25-nél kulminált. A frank így átmenetileg érintette a csehkorona árnívóját is, hogy aztán a teljes erővel megindult nyereségbiztosító eladások miatt zárlatig 14.50-ig zuhanjon vissza. A délután folyamán azonban ismét javulás állott be és az esti órákban 14.725-el jegyezték Páris.

Hamarosan aláírják a francia-német kereskedelmi szerződést

Csütörtökön minisztertanács is volt, amelynek főanyaga a német-francia tárgyalások mai állása volt. A kormány tagjait Briand külügyminiszter és Bokanovszky kereskedelmi miniszter tájékoztatták a kérdéssel. Politikai körökben úgy tudják, hogy a tárgyalások befejezés előtt állnak és a legrövidebb időn belül aláírásra kerül a francia-német kereskedelmi szerződés, amely

egyelőre provizórikus jellegű lesz, mert mindössze hat hónapi időtartamra szól. A minisztertanács ezenkívül a tervezett takarékosági intézkedéseket tárgyalta.

Nincs kilátás a csehszlovák-magyar szerződés nyélbeütésére

A magyar kormány továbbra sem fogadja el alapul a mi úrmális vámtételeket

Prágából jelentik: A magyar-csehszlovák tárgyalások csütörtökön folytatódtak, de már a csütörtöki tárgyaláson történekből is világosan megállapítható, hogy semmi kilátás sincs arra, hogy a szerződés létrejöjjön.

Nichl Alfréd dr., a magyar delegáció

vezetője vázolta a kormány újabb utasítását, amely úgy szól, hogy a magyar kormány változatlanul ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a minimális vámtételeket nem fogadhatja el tárgyalási alapul. A cseh delegátusok még nem adtak választ erre a bejelentésre.

Nagyarányu kokaincsempészt lepleztek le Zagrebben

A rendőrség eddig négy embert vett őrizetbe

Zagrebból jelentik: A zagrebi rendőrség néhány nap óta nagyszabású kokaincsempészes ügyében folytat nyomozást, amelynek eredményeképpen eddig négy embert tartóztattak le. A rendőrség ugyan minden felvilágosítást megtagad, annyit azonban sikerült megtudni, hogy a csempészek nemzetközi összeköttetésekkel rendelkeztek és majdnem egész Európára kiterjesztették működésüket.

A rendőrség eddig

dr. Mrvos Jován orvost, Aller Ante lapterjesztőt, Szilimovics Szimó és Kralj István rokkantakat tartóztat-

ta le a csempészes gyanúja miatt.

A letartóztatottak beismerték, hogy évek óta Bécsből szállították a kokaint és pedig a zagrebi rokkantegyesület címére, mert így vámtmentesen hozhatták be.

A kokaint négy-öt kilós csomagokban felváltva vitték külföldre, többnyire Párisba.

Dr. Mrvos orvost akkor tartóztatták le, amikor éppen Párisba akart utazni nagyobb mennyiségű kokainnal.

A rendőrség folytatja a nyomozást ebben a nagyszabású bűnperben.

A berni követ eltávolítását követeli Radics

A „Dom“ a bolgár betörést a népszövetségi emigrán-kölc öre vezetői vissza

Zagrebból jelentik: Radics István lapja, a Dom legújabb számában külpolitikai és diplomáciai vonatkozású cikkeket közöl. Foglalkozik Sztepanovics trieszti konzul sikkasztási ügyével és ennek kapcsán bírálatot gyakorol az ország egész diplomáciai szolgálatára felett. A méltányosság és egyenjogúság nevében követeli, hogy alkalmazzák azokat a képzett horvát és szlovén tisztviselőket, akik már az osztrák-magyar diplomáciában is szolgáltak.

A bolgár kormányhoz intézett értekezési jegyzék alkalmából Radics viszszatekint a genfi előzményekre és hangsúlyozza, hogy diplomáciánk nem volt eléggé aktív és éber Genfben. Jovanovics Milutin berni követ, aki valójában nagyon kedves ember — írja a Dom — semmi politikai befolyással és tekintéllyel nem rendelkezik, miután azért került erre a fontos helyre, mert Pasics nővére-

nek a fia. A követ mellett sikerült a bolgároknak meggyőzni az angolokat arról, hogy jugoszláv állampolgárok terror alatt tartják a bolgárokat, pedig ez fordítva igaz.

— Ezért feltétlenül szükséges a berni követ eltávolítása, azt a delegációt pedig, amely a nyáron Genfben megy, úgy állítsák össze, hogy valóban a Szerb-Horvát-Szlovén királyság és ne a háború előtti Szerbia képviseletének lássék. Az atyafisági alapon való kinevezési rendszer mindenütt megbosszulla magát, de leginkább a külpolitikában, mert itt olyan teljes vereséget is előidézhet, mint amilyen a macedón menekültkölcön megszavazása volt. Ha ezt megakadályozták volna, most nem volnának komitási betörések a háttáron, nem volna szükség éleshangú diplomáciai jegyzékre és mindarra, ami ezután következik — írja a Dom

A Városi Takarékpénztár fogja vezetni az új szubotica színház ügyeit

Pénteken dönt véglegesen a tanács

Szubotica város tanácsa szerdán délután ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgya volt Kolákovics Daniló pénzügyi tanácsnok javaslata a városi színházról.

A városi színház építési munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy valószínűleg már szeptember hónapban lehet színelőadásokat rendezni az új színház helyiségében és novemberre a színpad is teljesen kész lesz. A szezon közelsége miatt a városi tanács úgy határozott, hogy a színházügyet néhány napon belül le-tárgyalja.

A szerdai tanácsülésen Kolákovics pénzügyi tanácsnok ismertette javaslatát, amely szerint legcélszerűbb, ha a színházat a városi takarékpénztárnak adják át és egy tanácsnokot bíznak meg a színházi ügyek vezetésével. Ezenkívül, mivel nem lehet arra számítani, hogy a színház az

első években ráfizetés nélkül működ-hessen és minden este tartson elő-adásokat, azt ajánlja Kolákovics, hogy városi mozi is létesítsenek, a melynek tiszta jövedelme lényegesen csökkentené a színház előrelát-ható deficitét. A tanácsülésen hosszú vita fejlődött ki a javaslat felett. A vita a késő esti órákig elhúzódott és nem eredményezett érdemleges ha-tározatot.

Evetovics Mátyás dr. helyettes-polgármester péntek délelőtt tizen-egy órára újból összehívta a tanács-ülést. A városi tanács reméli, hogy a pénteki ülésen végleg dönteni fognak a színház sorsa felől.

Értesülésünk szerint a tanács hoz-zájárul ahhoz, hogy a színház pénz-ügyi és adminisztratív jellegű ügyeit a Városi Takarékpénztár önállóan intézze. A városi tanács kebeléből egy bizottságot választanak, amely

a leendő szinigazgatóval és a Városi Takarékpénztár igazgatójával, mint a pénzügyek egyedüli intézőjével összeállítaná a színház programját. A városi mozi a Takarékpénztár ön-állóan vezetné.

Külföldi hírek

Nincsics szenzáció jósolatáról

A külügyminiszter elítélőleg kijelen-tette, hogy szeptemberben a kisan-tant d ntőjelentőségű határozatot hoz

Budapestről jelentik: Beogradi jelen-tés szerint Nincsics külügyminiszter csüt-örtökön este nyilatkozott a külföldi saj-tó képviselői számára és kijelentette, hogy a kisan-tant küszöbön álló konfe-renciáján, amelyet tudvalevőleg szept-ember első napjaiban, közvetlenül a Népszövetség ülészakának megnyitása előtt Genfben tartanak meg, döntő je-lentőségű határozatokat fognak hozni.

Politikai körökben a jelentés szerint ez a nyilatkozat szenzáció erejével hatott, annál is inkább, mert Nincsics a küszöbön álló nagy eseményekről egész külügym-inisztersége alatt sohasem szokott ilyen kategórikus kijelentéseket tenni.

A külföldi sajtóban elterjedt hírt Nin-csics szenzáció nyilatkozatáról, Beo-gradból nem erősítették meg.

Véres béketüntetés Berlinben

Harminchat tüntető megsebesült

Berlinből jelentik: A munkásság és a polgárság egy része szerdán

háboru ellenes tüntetést rendezett, a mely az éjszakai órákban véres összeütközésre vezetett

a tüntetők és a rend fenntartására ki-rendelt rendőrségek között. Az ösz-szeütközés során

harminchat ember megsebesült és sok tüntetőt letartóztattak.

Friedenburg helyettes rendőrfőnököt, aki személyesen ellenőrizte a rendfenn-tartásra kirendelt karhatalom működé-sét, a kommunista tüntetők felismerték és

a tüntetők pillanatok alatt bekeri-tették a helyettes rendőrfőnököt.

A helyzet már veszélyes volt, amikor Tellmann kommunista képviselő, aki a legutóbbi elnökválasztásánál Hindenburg kommunista elnökjelöltje volt, rávette a tömeget, hogy álljon el Friedenburg bántalmazásától.

Három letartóztatás

a petrovozelői templomrablásért

A tettesek két óra hosszat dolgoztak és nagy zajt csaptak a plébánián

Petrovozelőről jelentik: A templom-rablás ügyében a csendőrség letartóztat-ta Szabó Lajos földmivest, továbbá fi-vérét Szabó Bélát és Horvát András pet-rovozelői lakosokat, mert ezeket gya-nusítják azzal, hogy a templomot és a plébániát kifosztották. A nyomozás már korábban megállapította, hogy a lopott páncélszekrényt Szabó Lajos kocsiján vitték el a plébániáról. Szabó Lajos bűn-részességének gyanúját az is megerősíti, hogy nála nagyobb mennyiségű huszpa-rás ércpénzt találtak.

A tettesek a csendőri nyomozás szer-int két óra hosszat tartózkodtak a plé-bánián és nagy zajt kellett előidézniök. A páncélszekrényt az irodát a pap háló-szabájától elválasztó ajtóban állt és ami-kor felemelték, kicsuszott a kezükből, hátrazuhan és az ajtó faburkolatát egy helyen letörte. Ugyanekkor a vasszek-rény sarka a fapadlón is mélyedést ha-gyott hátra. Azt is megállapította a nyo-mozás, hogy a páncélszekrényt a ce-mentburkolatu folyosón végig gurították, ami szintén nagy zajjal jár.

Mikor a páncélszekrényt kihengerítet-ték, hogy a kocsira tegyék, a betörők-nek a cselédség ablaka előtt kellett el-haladni, a lármát azonban az eddigi ada-tok szerint senkinek sem hallotta.

Hulla a Szávában

A beogradi rendőrség titokzatos bünténynek jött a nyomára

Beogradból jelentik: A beogradi rendőrséget szerdán délelőtt arról érte-sítették, hogy a Száva hullámai egy hullát visznek magukkal a Duna felé. A rendőrség részéről nyomban kiszálltak a Szávához és a halászhajók segítségével partra luhták a holttestet. Idősebb férfi holtteste volt, elegánsan felöltözve, ru-hája zsebeiben azonban semmiféle irást nem találtak amelyekből személyazo-nosságát meg lehetett volna állapítani.

Amikor a rendőrség emberei a holt-testet alaposabban szemügyre vették, külső sérülések nyomait találtak rajta, amiből arra következtetnek, hogy bünté-ny esete iorog fenn. A rendőrség szé-leskörű nyomozást indított a rejtély ki-derítésére és még a szerdai nap folya-mán értesítették a Száva-menti község-ek hatóságait a leletről. Valószínűnek tartják ugyanis, hogy a Szávából ki-fogott holttestet, valamelyik Száva-menti községből dobták a vízbe.

Föbelötte magát, mert atheista volt

Egy szremszki-karlovci külc ügyvéd öngyilkossága

Szremszki-Karlovci-ról jelentik: Szokatlan öngyilkosság történt Szremszki-Karlovcin. Jovics Jován, a különcködő természetű, hetvenöt-éves hajdani ügyvéd szerdán este családjá körében ült. Az aggastyán, aki már hosszabb idő óta baloldali benulásban szenved, hozzátartozói-nak arról beszélt, hogy úgy érzi, meg fog halni. Pár perc múlva Jo-vics, aki mindig atheista hírében állt, így szólt családjához:

— Nem akarom, hogy Isten elve-hesse az életemet. Ne akkor haljak meg, amikor Isten akarja, hanem amikor én úgy akarom.

Az agg. béna ember ezután revol-vert vett elő és mielőtt bárki meg-akadályozhatta volna, föbelötte ma-gát. Jovics Jován, az öreg atheista, némán, egyetlen jaiszó nélkül, nyom-ban meghalt.

Leszurta a feleségét

azután beszédet intézett a néphez

Hívesgyilkos beogradi villamoskalauz

Beogradból jelentik: Csütörtökön dél-előtt kilenc órakor Beogradban a Szremszka-ucca elején gyilkosság tört-ént. Zsivanovics Nikola villamoskalauz leszurta feleségét Szávics Katicát, aki néhány perc alatt meghalt.

Zsivanovics délelőtt a Szremszka-uc-cában megleste a feleségét, aki elhagy-ta és kérlelni kezdte, hogy térjen visz-sza hozzá, hagyjon fel könnyelmű élet-módjával. A nő erre nem mutatott haj-landóságot, mire Zsivanovics hosszú élesretemt kést rántott elő és azt két-szer felesége oldalába szurta.

Az asszony hangtalanul zuhant a jár-dára és pár perc múlva meghalt.

A gyilkosság helyén nagy csődület támadt. A gyilkos kalauz a véres kést kezében tartva, felesége hullája mellett valóságos szónoklatot tartott.

— Így jár mindenki, aki elhagyja fér-jét és rossz útra tér — mondotta har-sány hangon, amíg az odaérkezett csendőrök el nem vitték.

Az asszonyt a mentők a bonctani in-tézetbe szállították.

ENGLISKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18

Mértékosztály legfinomabb férfiruhákra

Fehérnamu mérték után

Különlegesség: kész angol ulsterek, rag-lánok, eredeti „Burberys“ esőköpeny

Sportruházati különlegességek 3310

HIREK

Szabad?

Nem, drága, köszönöm, nem táncolni hívom.

Jöjjön csak... oda ni a sarokba. Így, üljön le velem. Kicsit beszélgetünk, jó?

Mit nevettem, mikor Magácska felállott?

Először is az ember örömeiben nevet egy pár taktust, mikor ilyen fiatal lányhoz szól. Megmondom, hozzánevettem vagy tíz centit, mert hirtelen a pinguineket jutottak eszembe. Hogy ugy emelte rögtön ezt a tündöklő jobb könyökét, iderakni a kulesesontomra.

Nem, én nem shimmyzek. El tudja képzelni például Dantét shimmyzni, avval a homlokkal, amelyen Itália boldogsága leáldozik? Én is látom a Poklot, csak nem vagyok olyan művész, mint Dante... s ettől is még nehezebb a szívem.

Tudja, baba, sok jó pajtásomat tuszkolták a föld alá a háboruban. Bájos, lekes fiukat. Nem merek táncolni: úgy érzem azoknak a halott fejét rugdosás, akik táncolnak.

Dehogy múlt el, édes kis baba, oh dehogy, hogy gondolhat olyat. Annyi se mulik el soha, hogy egy levelet levett az eső, vagy hogy egy pohár eltört. Még egy álomra se szabad azt mondani, hogy elmúlt: hiszen az is történt.

Én nem tudnám magamat egy percig komolyan venni, ha belebotlanék ebbe a shimmybe. Nem érdemelnék egy hold-sugarat többet, egy könyecseppet.

Én nem értem, én nem értem ezeket az urakat itt, látja, ezeket a fiukat, ezeket a bácsikat, akik úgy nyitogatják a két sarkukat és döngölik magukat a nőkhöz, mint a tehén az eperfához. A kik odagyalogolnak a vacsorától a cinkosukkal a parketre s köszönetnek csuszkalás közben az ismerős asztalokhoz és aztán a tükörbe lesnek a falra, nézni magukat, hogy vonaglik a válluk, hogy ruganyoz a hátuljuk. Mondja, mámor ez vagy iparúzés? Mit beszélgetnek, mondja, amint egyszer-mászor mégis összenéz a fejük? S mit gondolnak? Gondolnak valamit egyáltalán? S hogy nem alszanak el, vagy hogy nem buknak szét émiyegve ettől az itéletes unalmas kottától, amit huszonötödször hajt végre ma este a jazz-band?

Egy barátom azt mondja, három napig nem tud tisztességesen gondolkodni, ha shimmyzett egy este; olyan valami hülyítő az.

Ki volt az a fiu, akivel az imént viszályalagolt a shimmyből? Nem tudja... persze nem hallani a nevet, mikor ilyen zenebona közt hamar bemutatják. És Maga, baba, rögtön feladta a könyökét, úgy mint nekem akarta, meg odaadta a térdét, az arca meleg exhalációját, meg a hasacsáját, meg a titkos kis keble orrait...

Mulat? Örülök. S még elszenved öt percig, ugye, míg felvakolja ezt az adag Coty-Rose-t, akit most mártott az arany püderes szelencécskéből. Édes cicuka, tudná, hogy élvezem, hogy sajnálom, hogy csodálom Magát.

Kész vagy? Nagyon szép. Tudniillik a Coty színe. Téged, te külön, egyéni, névvel, emlékekkel, egy saját szent élet hangulatával ellátott babát. Téged nem látok. Sokszor a napon, az uccán olyan furesát látok: elém rugtat két folt rózsaszín, meg egy csik rouge kereszibe. Az a vakolat és a szájfesték. Először csak azt látom, mintha egy méterrel a leányarc előtt jönne a levegőbe.

Furesa. Ijesztő, drága baba. Én olyan ijedős vagyok. Katona voltam.

Mult héten pláne majd meghaltam az ijedtségtől. Borzasztó. Ott ült Maga, babácska, a Gerbaudban, délután, papával, anyával, fenn a terrazon. Jöttem felfelé, baba, Magácska éppen emelte kereszibe a káprázató lábacsáit, terlecskétől, combocskástól. Fényes délután. A kombinének az a keskeny he-

vederje... édes istenem, hát az nem vigyázhat ugy magára, végre az is csak gyarló ember, mint mink, hibázhat egyszer, kisiklik, félrelép, megcsuszik.

Én nem láttam semmit. Isten őrizz. Félrekaptam a fejem. Mert én belehaltam volna.

A rózsza hány illatos alsóval rejtje a termőjét. A szekfü is. A tulipán, nézze, lángolva, rajongva zárja magára szerelmes szirmait.

Másik barátomtól azt hallottam, hogy azt mondja: jó a mostani völegényeknek. Nem vesznek zsákba macskát.

Lehet, hogy én égígérő nagy szám vagyok. Lehet. De én nem is akartam okos lenni, én boldog akartam lenni.

Testeeske, adja az evőeszközét, hadd sugjak rá egy kézesókot. Boecsáson meg. Tudom, hogy férjhez kell menni.

Nincsen annyi csillag higye meg és nincs az a vak saxophon, amilyen szerelmes vagyok babába, én aki nem akarok itt shimmyzni. Szép Ernő

— **Felfüggesztették Perlasz község elöljáróságát.** Velikibeckerekéről jelentik: Tosics Nebojsza becskerekeli fősztalabíró felfüggesztette Perlasz község elöljáróságát. A felfüggesztésnek oka az, hogy a fősztalabíró szerint a községi elöljáróság szabottálja a fősztalabírószabályait.

— **Uj postafőnök Kikindán.** Kikindáról jelentik: A postaiügyi miniszter Popovics Dragomir kikindai postafőnököt Caribrodba helyezte át. Helyébe Mirkov Miklós eddigi helyettesfőnököt nevezte ki a miniszter.

— **Vizsgálat a noviszadi munkáskamaránál.** Noviszadról jelentik: A szociálpolitikai minisztérium az utóbbi két hónapban már másodizben küldött vizsgálóbizottságot Noviszadra, a noviszadi munkáskamara ügymenetének megvizsgálására. Hétfő óta Noviszadon időzik Jeremics Iván miniszteri inspektor, a szociálpolitikai minisztérium munkásvédelmi osztályának vezetője és dr. Topalovic Zsiván, a munkáskamarák országos központja titkárságának vezetője, akik csütörtökön befejezték a vizsgálatot. A noviszadi eredményről jelentést fognak tenni a minisztériumnak. Megbízható helyről szerzett értesüléseink szerint a vizsgálat igen súlyos szabálytalanságokat állapított meg.

— **A spanyolok sikeresen nyomulnak előre Sesuan felé.** Párisból jelentik: Rabathból érkező jelentések szerint a spanyol csapatok Sesuan felé eredményesen haladnak előre. A spanyoloknak sikerült állásaikat nyolc-tíz kilométerre előretolni. A spanyolok veszteségei csekélyek, a hadműveletekben francia repülőgépek is részt vesznek.

— **Baldwin a szénsztrájk miatt nem magy külföldre.** Londonból jelentik: Mint a Daily News jelenti, Baldwin miniszterelnök, miután a szénsztrájk még egyre tart, lemondott arról a tervéről, hogy Aix les Bainsbe utazzék. Az alsóháznak utolsó ülése után nyári szabadságára Worchestershireben levő kastélyába utazik.

— **Kibővítették a becskerekeli hidrotechnikai osztályt.** A becskerekeli hidrotechnikai osztály kibővítésére a földművelésügyi miniszter százezer dinárt engedélyezett. Az építkezési munkálatokat megkezdték.

— **A vajdasági magántisztviselők kongresszusa.** Bechkerekéről jelentik: A vajdasági magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa augusztus 8-án lesz Bechkereken. A magántisztviselők bechkerekeli szervezetének vezetősége szerdán értekezletet tartott a kongresszus előkészítésére. Elhatározták, hogy a bechkerekeli szervezet vasárnap délután félkettőkor a Central szállóban bankettet ad a kongresszus tiszteletére.

— **Nagy erdőtüz Spanyolországban.** Madridból jelentik: Guadarrama mellett fekvő hatalmas erdősegeket napok óta tűz pusztítja. Eddig tizenötezer négyzetkilométernyi területen a fák és növények elpusztultak.

— **Briand tanácskozásai a Népszövetség szeptemberi ülészakánának előkészítéséről.** Párisból jelentik: Briand külügyminiszter szerdán a Quai d'Orsain fogadta a spanyol, lengyel és japán követet, akikkel hosszabb tanácskozást folytatott. A megbeszélés tárgya a Népszövetség legközelebbi ülésének napirendje volt, elsősorban Németország felvételének és a népszövetségi tanács kibővítésének kérdése.

— **Lengyelország nem tart az orosz határ mentén hadgyakorlatot.** Varsóból jelentik: Pilsudski tábornok-hadügyminiszter elrendelte, hogy a jövőben az orosz határ mentén ne tartanak hadgyakorlatot. A sajtó ebben az intézkedésben a lengyel kormány békés szándékainak újabb megnyilatkozását látja.

— **A francia szocialisták alkotmányreviziót kívánnak.** Párisból jelentik: A szocialista párt kamarai frakciója elhatározta, hogy indítványt fog betervezni a francia alkotmány egyes szakaszainak megváltoztatása érdekében. A szocialista párt az alkotmányrevizió útján elsősorban a szenátus törvényhozási jogát kívánja korlátozni.

— **Börtönbüntetés terhe mellett tilos a spanyol kormányt bírál.** Madridból jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amelyben súlyos börtönbüntetést helyez kilátásba mindazok számára, akik bírálják a kormány működését, vagy megsértik a kormány egyes tagjait.

— **Szigorított ostromállapot Dobruzsában.** Szófiából jelentik: A román határőrségek Dobruzsában kényszerintézkedéseket tettek folyamatra. A határvidéken harminckilométeres sávon kihirdették a szigorított ostromállapotot és Szilisztria prefektusa közölte a polgármesterrel, hogy minden megölt román határőrt, vagy tisztviselőt huszonöt bolgár fognak agyonlőni. A falvak lakossága este héttől reggel hat óráig nem hagyhatja el lakását, ami nagy károkat okoz különösen a mezei munkák végzésénél.

— **Akinek Jókai és Tisza Kálmán volt a házassági tanúja.** Bécsből jelentik: Feld Zsigmond budapesti színikazgató hetvennégy éves felesége csütörtökön az Eplanado-szatóriumban elhunyt. Feld Zsigmond ötven évvel ezelőtt vette feleségül Flesch Mátyás budapesti gyáros Katalin nevű leányát és a házasságkötésnél Jókai Mór és Tisza Kálmán miniszterelnök voltak a tanúk.

— **Uj rotorhajó.** Duisburgból jelentik: A kormány több képviselőjének jelenlétében egy újtalálmány rendszert mutattak be, amely a hajó továbbítására szolgál. Az új találmány kiküszöböli a Flettner-féle rotor sok hibáját, különösen a hátrafelé haladásnál. Az új találmány Ecker és Jansen duisburgi hajósok szabadalma.

— **A médium, mint detektív.** Newyorkból jelentik: Néhány héttel ezelőtt Millwaukeeben egy I. Harry nevű kereskedő nyomtalanul eltűnt a lakásából. A rendőrség nyomozást indított meg, azonban ez eredménytelen volt, Harry nem került meg. Az eltűnt kereskedő felesége ekkor levélben egy Robert nevű médiumhoz fordult, aki ugyancsak levélben válaszolt az asszonynak és pontosan megjelölte azt a helyet, ahol az eltűnt kereskedő holttestét keresni kell. A médium még azt is meg tudta állapítani, hogy Harry nem gyilkosság, hanem véletlen baleset áldozata. A rendőrség a médium utmutatása alapján a jelzett helyen meg is találta a szerencsétlen kereskedő holttestét.

— **Elkészültek a második osztályú keresetládák és a földadólajstromok Szomborban.** Szomborból jelentik: A pénzügyigazgatóság megküldötte a városi adóhivatalnak a legutóbbi kivett második osztályú kereseti adó és a földadó jegyzékét. Az adólajstromokat közszemlére tették ki és azokat nyolc napon belül mindenki megtekintheti. A második osztályú kereseti adókövetések jegyzékét a városi adóügyi osztályban tették ki közszemlére, a földadó lajstromot pedig a kataszteri hivatalban lehet megtekinteni.

— **Megrendszabályozták a szombori piacot.** Szomborból jelentik: A városi tanács legutóbbi ülésén rendeletet adott ki a piaci árusítás szabályozásáról. A rendelet értelmében hétköznapokon reggel tizenegy óráig, vasárnap és ünnepeken kilenc óráig szabad az uccán árusítani. Kereskedők és kofák a piacon reggel hat óra előtt nem vásárolhatnak.

— **Bordeaux nem ünnepli hivatalosan a marokkói szultánt.** Párisból jelentik: Bordeaux szocialista városi tanácsa a lyoni városi tanácshoz hasonlóan elhatározta, hogy a marokkói szultán tiszteletére nem rendez fogadtatást. E miatt a Bordeauxba érkező szultánt egy magánházba fogadták, ahol a Marokkóban érdekelte bordeauxi nagyiparosok bankettet rendeztek a tiszteletére.

— **Előzetes letartóztatásba helyezték Novakovic Koszta volt kommunista képviselőt.** Beogradból jelentik: A beogradi törvényszék vizsgálóbírója csütörtökön hirdette ki az előzetes letartóztatásról szóló végzést Novakovic Koszta volt kommunista képviselő előtt. Novakovic Kosztát az államvédelmi törvénybe ütköző büncselekményért vonják felelősségre. A volt képviselőnél, mint ismeretes, házkutatást tartottak, amelynek során Szovjetországból érkezett iratokat találtak. Az iratok egy Jugoszláviában kifejtendő propaganda részletes utasításait tartalmazzák.

— **Öt millió dinárt sikkasztott a lepoglavai fegyház igazgatója.** Zagrebból jelentik: A lepoglavai fegyház igazgatóját, dr. Saban Józsefet, mint ismeretes nemrégiben letartóztatták a fegyházban elkövetett sikkasztás miatt. A fegyház igazgatóját időközben félmillió dinár óvadék ellenében a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte. A sikkasztás ügyében a fegyházban működött vizsgálóbizottság megállapította, hogy dr. Saban fegyházigazgató ötmillió dinárt sikkasztott el.

— **Kinevezés.** Beogradból jelentik: A pénzügyminiszter dr. Grigár Ferenc volt szubotónai bankigazgatót a sarajevói tartományi pénzügyi delegáció tanácsosává nevezte ki.

— **Megkezdődött Bécsben a nemzetközi jogászkongresszus.** Bécsből jelentik: A Hofburg ceremóniatermében csütörtökön délelőtt kezdődött meg az International Law Association kongresszusa. A megnyitó beszédet Ramek dr. szövetségi kancellár mondotta, utána Seitz bécsi polgármester üdvözölte a világ minden részéből összegyűlt jogászokat. A kongresszus délután kezdte meg érdemleges tanácskozásait.

— **Két méter szövetért öt évi börtön.** A bechkerekeli kerületi törvényszék mult évi március 12-én hat havi börtönre ítélte Stán Mária, negyvenöt éves velikitoroki munkásasszonyt, mert Siradó Nikola, begaszentváni üzletből két méter szövetet lopott el. A noviszadi felelővíteli bíróság Stán Mária büntetését öt évi fegyházra emelte fel. A beadott semmisségi panaszokat a noviszadi semmitőszék elvetette és így az ítélet jogerős.

— **Huszonöt zsebmetszés a máriáschneel bucsun.** Noviszadról jelentik: Szerdán a máriáschneel bucsu első napján huszonöt feljelentést tettek a petrovadinai rendőrségnél. zsebmetszések miatt. A petrovadinai rendőrség a nyomozás során kilenc zsebmetszőt fogott el.

— **Dollár helyett újságpapírokat váltott be egy vrsaci bank.** Vrsacról jelentik: A vrsaci szerb takarékpénztárba szerdán egy elegánsan öltözött uriember tizezer dollárt akart beváltani. A pénzt egy boritékban nyújtotta át a pénztárosnak és amíg a pénztáros asztalától felállva a kasszához ment, a tizezer dollárnak megfelelő több mint ötszázhatvan ezer dinárért, az ismeretlen a boritékot rendkívül ügyesen kicserélte egy másikká, amelyben csak három dollár és egy csomó újságpapíros volt, azután felvette a pénzt és eltávozott. A pénztáros csak néhány perc múlva vette észre a csalást és az idegent akkor már nem lehetett megtalálni. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen szélhámos kézrekerítésére.

LEGUJABB

Csütörtökön este aláírták

a francia-német kereskedelmi szerződést

A kamara elfogadta az amortizációs pénztárról szóló törvényt

— **Mária román királyné librettót írt.** Bukarestből jelentik: Mária királyné befejezte Oscar Needhal különböző nagyértékű zeneműveire írt operalibrettóját, amely az angol »Star« megállapítása szerint valóságos irodalmi esemény. Hír szerint Mária királyné eddig még nem döntött az opera bemutatási helyét és idejét illetően.

— **A Marconi-társaság krízise.** Londonból jelentik: A City köreiben a legnagyobb feltűnést a Marconi társaság részvényeinek nagy áresése idézte elő. Ez a társaság, amely köztudomás szerint a kontinentális üzletein a valuták összeomlása következtében rengeteget veszített, szanalás előtt áll. Míg tavaly 36 shillingen álltak a részvények, addig most 21 shillingen állnak a részvények, de miután részvényösszevonásról beszélnek, lehetséges, hogy az újabb jó üzletek dacára a részvény ezen a nívón sem fog meg állni. A Marconi társaság ezidőszerint 3 millió font sterling alapítókéval és másfélmillió font kötvénnyel rendelkezik. Körülbelül ötven vállalatnál van érdekelve a társaság, amely csupán valutaromlás miatt európai érdeklődéséinél két év alatt hárommillió fontot írt le mérlegében. E leírás után körülbelül kétféle fontra becsüli ötven érdekeltségét. A Marconi-csoport az idei évre nem fog osztalékot fizetni. A társaság szanalása érdekében egy szakértőkből álló bizottságot küldtek ki, amely néhány hónapon belül végleg fog dönteni az egyes érdekeltségek fentartása, vagy lebonyolítása fölött.

— **Hat havi börtön lopásért.** Greschl József szubotcai vasúti hivatalnok 1924 május 18-án egyik hivatalnoktársa fiókjából 2600 dinárt lopott ki, amiért a szubotcai kerületi törvényszék múlt évi július 24-én hat havi börtönre és három évi hivatalvesztésre ítélte. A felelősséget bíróság és csütörtökön a noviszadi semmítőszék is megerősítette az elsőfokú ítéletet, amely ezáltal jogerőssé vált.

— **Cipéskongresszus Noviszadon.** Az országos bőrfeldolgozó iparosok szövetsége vasárnap a noviszadi iparosifjúság otthonának helyiségében kongresszust tart.

— **Kolozs megyében havazott.** Kolozsvárról jelentik: Erdély több pontján a levegő hirtelen lehűlése következtében az éj folyamán nagyobb mennyiségű hó esett. Kolozsvártól nem messze, Gyula és Bánffyhad közlése között több óráig tartó hóvihár vonult keresztül és a hegyek magasabban fekvő pontjain fagypontra hűlt le a levegő. Brassó környékén szombatról vasárnapra virradó éjjel ugyancsak órákon keresztül esett a hó.

— **Mükedvelőelőadás Noviszadon az árvízkarosultak javára.** Noviszadról jelentik: A noviszadi református dalárda mükedvelő ifjúsága vasárnap fél 9 órai kezdettel a Szloboda nagytermében előadja Csepreghy Ferenc: Sárga csikó című népszimfóniáját. Előadás után tánc. Jegyek elővételben Ábrahám János könyvkereskedésében kaphatók. Az előadás tiszta jövedelmét az árvízkarosultak segélyezésére fordítják.

— **Egy romániai magyar ügyvéd kálváriája.** Kolozsvárról jelentik: Dr. Cseke Ernő, volt kolozsvári ügyvéd tizenegy hónapi vizsgálati fogság után kiszabadult a kolozsvári ügyészség fogházából, mert a bíróság megállapította, hogy nem volt része abban az írógéplopásban és magánokirathamisításban, a mellyel vádolták. Dr. Cseke Ernő kálváriája ezzel még nem ért véget, mert az ügyészségi fogházból való szabadulása után, mint alkalmatlan idegent, miután állampolgársági ügye nem volt rendben, ismét letartóztatták, hogy Magyarország kiadja. Cseke ugyanis, mielőtt Romániába jött volna, a megszállott Baranyában hive volt az elszakadási mozgalomnak s ezért körözöveletet adtak ki ellene. Másodszori letartóztatása után megbilincselve a magyar határra szállították. Itt aztán váratlan dolog következett be. A magyar határőrök megtagadták a megbilincselte ügyvéd átvételét, sőt levéve bilincseit, visszaküldték Romániába. Cseke ügyvéd most a nagyváradi szigurancianak vendége mindaddig, míg el nem oldja állampolgársági ügyét.

Éjszaka jelentik Párisból: A kamara csütörtökön este **négyszázhusz szavazattal száznegyven ellen elfogadta** az amortizációs pénztár felállításáról szóló törvényjavaslatot, amely így pénteken a szenátus elé kerül. Utána a kamara rögtön megkezdte a Francia Bank és az állam közötti egyezményre vonat-

kozó törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Hösch párisi német követ és **Bokanovszky** kereskedelemügyi miniszter a külügyminisztérium palotájában csütörtökön este írták alá a német-francia kereskedelmi szerződést. A szerződés hat hónapra szól a legtöbb kedvezmény alapján.

— **Antiszemita tüntetés egy aradme gyel községben.** Aradról jelentik: Mondorlak aradme gyel községben tegnap Schillinger kereskedő lánya lakodalmát ülte. Az esküvőre összesereglett vendégek este akartak elutazni és amikor a vonatra vártak, a sötétben egy csoport megtámadta és antiszemita jelszavak kiabálása után kövekkel megdobálta. Közben az állomásra befutott a vonat és a vendégek a vonatra menekültek. A tüntetés alatt többen megsebesültek.

— **Dr. Tibor Ervin** orvos Szombor augusztus 1-én egyhavi külföldi utra ment.

— **A Zagyvára fult, mert azt hitték, hogy tréfál.** Szolnokról jelentik: Jászfényszaru községben több társával fürdeni ment a Zagyvára Palócz Sándor tizenhét éves fia. Fürdés közben segítségért kiabált és amikor paitásai oda-siettek, nevetve mondta, hogy csak tréfált. Később újra segítségért kiáltott, ekkor azonban már senki sem törődött vele. Csak akkor rémültek meg társai, amikor észrevették, hogy Palócz csakugyan fuldoklik. Ekkor már késő volt a segítség, a szerencsétlen fiú belefult a Zagyvára. Holttestét csak hosszú keresés után tudták megtalálni. A boncolás szerint a hideg vízben görcsöt kapott és a gyorsfolyású patakban ezért nem tudott magán segíteni a különben jóluszó gyerek.

— **A noviszadi újságírószekció választmányi ülése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi újságírószekció vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Matica helyiségében választmányi ülést tart.

— **Szabadrábrahelyezések.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vádтанаса szabadrábrahelyezte Szalai Marcella noviszadi cselédet, aki feltékenységéből zsírszódát öntött Buzárevics Milán szolga arcába és könnyebben megsebesítette. — Ugyancsak szabadrábrahelyezte a vádтанас Kozárevics Rádovánt, akit kommunista üzelmek miatt tartóztattak le július 24-én Bacsko-Gradisten. — Szabadrábrahelyezte a vádтанас Pesikán Száva noviszadi földművest, aki július 21-én késsel támadt Nikolics Pláninkára, továbbá Latinkics Zsiván pasicsévoji kovácsot, aki Száviics Szlávától nagyobb összeget lopott. Végül szabadrábrahelyezte a vádтанас Katanczki Zsivánt, aki Gornj-Kovilon késsel megsebesítette apját és Stojsin Dusánt, mert apja egész vagyonát elvitte és utolsó lánc földjét Stojsinnak eladta. Valamennyi letartóztatott rendőri felügyelet alá került.

— **Furfangos biciklivásár.** Noviszadról jelentik: Mrkusics Jelena Futaki-ucca 102. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen csalásért és lopásért. Elmondta, hogy egy nála levő kerékpárra egy ismeretlen ember megalkudott azzal, hogy másnap átveszi és kifizeti a biciklit. A következő napon, olyan időpontban, amikor az asszony éppen nem volt otthon, az ismeretlen elvitte a kerékpárt és egy cédulát hagyott a helyén ezzel a szöveggel: »Elvittem a kerékpárt, holnap hozom a pénzt. Tudai István.« Miután három nap is eltelt anélkül, hogy az ismeretlen jelentkezett volna, az asszony megtette a feljelentést.

— **Ellopták egy agrárhivatalnok aktatáskáját nagyértékű okmányokkal.** Noviszadról jelentik: Sztanojevics György noviszadi agrárhivatalnok feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Szlavics-vendéglőben ismeretlen tettesek ellopták az aktatáskáját, amelyben huszezer dinár értékű fontos okmányok voltak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Izgalmas betörőhajsza Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Szerdán éjjel ismeretlen tettesek betörték a rumenkai téglagyártelep irodájába és onnan tízezer dinár készpénzt loptak el. A rendőrség a nyomokból arra következtetett, hogy a betörést cigányok követték el. A rumenkai csendőrség telefonon értesítette a noviszadi rendőrséget, hogy a gyanuba fogott cigányok Noviszad felé menekültek. A noviszadi Temerinucci kapunál őrt álló rendőr fel is tartóztatta a cigányokat, de amíg a rendőr telefonon jelentést tett a kapitányságnak, a cigányok megszöktek. A menekülőket üzőbe vették, de azok nyomtalanul eltűntek.

— **Letartóztatott tolvaj.** Noviszadról jelentik: Máriamajor községben letartóztatták Cseronics Rada gracsaci származású rovtomultu bosnyák embert, aki nagyszámu baromfit lopott össze a községben. Cseronics már előzőleg két hónapot ült a noviszadi törvényszék fogházában lopás miatt, kiszabadulása után pedig Kulán a dobrovoljac földéken cséplési munkát végzett, miközben egy munkástársától ellopott kétszáz dinárt. Bekísérték a noviszadi ügyészségre, ahol beismerték, hogy már hónapok óta lopja a baromfit és a lopott jószágot a petrováci és sóvéi piacon szokta eladni poton árán.

— **A szubotcai Francia Klub pallicsi táncestélye.** A szubotcai Francia Klub szombaton este megtartja a szokásos táncestélyt a pallicsi nagyvendéglő teraszán. Kedvezőtlen idő esetén a táncestélyt a nagyvendéglő tánctermében tartják meg.

— **Fekete zászlóval a kezében halt meg egy betyár, aki azt üzenete a csendőrnöknek, hogy míg a zászlót ki nem tüzi, ne merjenek közeledni hozzá.** Nagyváradról jelentik: Kőriskisjenő bihari faluban új »falu rossza« támadt, aki mindenkibe belekötött és élet-halál harcot vívott a csendőrnökkel. Az új betyár negyvennégy éves volt és Rév Lászlónak hívták. Pár hónappal ezelőtt egyik haragos házáat gyújtotta meg, később másik gyújtogatásban ismertek a kőriskisjenőiek Rév Laci kezére, de a csendőrnök nem tudta rá bizonyítani semmit. Az elmúlt héten kigyulladt Makai Róza háza, akivel Rév Laci hosszú idő óta intim viszonyban élt. A kis ház pár óra alatt porrá égett. A tűz a hajnali órákban ütött ki, amikor Rév Laci mintha mi sem történt volna, elindult Nagyváradra vonattal. A csendőrnök erélyes kézzel kezdte a nyomozáshoz és minden jel arra vallott, hogy Makai Róza házáat Rév Laci gyújtotta fel. A csendőrnök felkutat- ták érte az egész falut, de nem sikerült a nyomára akadni. Ekkor Rév Laci elhatározta, hogy betyár lesz. Levélben értesítette a csendőrnököt is. Bejelentette, hogy csak akkor merjenek a házába menni, ha a fekete lobogó kint lesz, mert másképp mindenkit lemészárol. Napokig

a környéken bujkált, majd újabb leveleket írogatott a csendőrnöknek, akik egyre biztosabban kezdtek a buvóhely nyomára jönni. S amikor Rév Laci már nem tudott szabadulni üldözői elől, pénteken éjszaka hazalopódzott falujába és a padláson felakasztotta magát. Kezébe revolver és egy nagy bafta függött, virágos kalapja szemére huzva csüngött a gerendán. Ott volt a fekete zászló is, de azt már nem volt ideje kitenni. A falu betyárjának temetésére az egész nép kivonult.

— **Meghalt a legnagyobb lengyel költő.** Varsóból jelentik, hogy Kasprovic János, a jelenkor leghíresebb lengyel költője a Tátrában meghalt. Holttestét valószerűleg Varsóba szállítják és mint a nemzet halottját temetik el.

— **Rejtélyes rablógyilkosság Leitmeritz mellett.** Prágából jelentik: A leitmeritzi csendőrség a napokban fölfedezett Podborauban egy rablógyilkosságot, amelynek áldozatául esett Kuhmann Károly, a Phoenix biztosítótársaság kerületi főfelügyelője. A gyilkosságra úgy jött rá a csendőrség, hogy egy kis fiú mézet akart vásárolni Kuhmannnál, a lakásba érve már csak kihűlt holttestét találta. Az eddigi nyomozás csupán annyit tudott megállapítani, hogy Kuhmann pénzkölcsönzéssel is foglalkozott. Az ismeretlen gyilkos valószínűleg kalapáccsal ütötte agyon áldozatát. Eddig azonban még semmi nyomot nem talált a csendőrség, sőt még a rendőrkutya is elvesztette a gyilkos nyomát.

— **Balesetek sorozata a győri motorversenyen.** Győrből jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt a motorkerékpárversenyen. A 10 kilométeres távon négy versenyző indult. Már az első körnél az egyik versenyző, Kovács Gyula gépe felszaladt a kör szélére és felborult. Kovács kibukott, de komolyabb baja nem történt. Alighogy a közönség lélekzetvisszafojtva felocsudott a szerencsétlenség izalmából, a Kovács előtt robotogó Kaszala versenyző is felborult gépével. A motorkerékpár belevágódott a földbe, de Kaszalanak sem történt kisebb horzsoláson kívül egyéb baja. Közvetlen utána hajtott irtózatos iramban Zwine Oszkár versenyző, aki teljes erővel belezuhant a versenypályán keresztben fekvő felborult kerékpárba. A nézőközönség soraiiban óriási pánik keletkezett. Az asszonyok rémülten sikoltottak és töben el is ájultak. Mert Zwine a nagy kavarodásban hatalmas kettős szaltomorálával vagy husz méterre repült el a gépétől s arccal bukott le a földre, amelyen elterült. Hamar előkerültek a mentők, akik a szerencsétlenül járt versenyzőt sulyos állapotban szállították be a kórházba.

— **Kedvezményes vasúti jegyek a reichenbergi nagyvásárra.** A közlekedésügyi miniszter a reichenbergi (Csehszlovákia) nagyvásár látogatóinak féláru vasúti jegykedvezményt engedélyezett a jugoszláv vasutakon. A vásár augusztus 14-től 20-ig tart.

— **Roth Olga** kozmetikai intézetében (Subotica, Kralla Aleksandra ul. 4. Rossija Fonsiere palota) az összes szépséghibákat u. m. szemlő, pattanás, málfolt, szemölcs, alkalmatlan hajszálakat, arcborhámlasztást stb. garantált eredménnyel kezel. — Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolítható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depresszióktól mielőbb megszabaduljon. Kiváló hatású saját készítményű szépségápoló szerek, kenőcsök, pudingok, gyógyvazoppanok, arcfehéritő és szemlőkencőcsök köztüldése az egész országban utánvétellel. Tanítványokat kiképzésre elfogadok.

— **A szubotcai villanytelep a város területén felszerelt égőkről statisztikai adatokat gyűjt, hogy ennek alapján a villanytelep megterhelhetőségét megállapíthassa.** Az összeírást a telep legitimációval ellátott alkalmazottai végzik. Egyes felek nyugtalanok, hogy a lámpaösszeírás új adó vagy illeték alapjául fog szolgálni, a villanytelep kéri tehát az áramfogyasztó köztüldése, hogy alkalmazottainak az összes égőket jelentsék be és egyúttal megnyugtatóul közli, hogy ezekre az adatokra egyes egyedül saját üzemmatisztikai céljaira van szükség

— Szerencsétlenség a szentai fűrésztelepen. Szentáról jelentik: Sulyos szerencsétlenség érte csütörtökön Gere János fűrésztelepi munkást. Fatönköket válogatott, mialatt egy három métermázsas sulyos fatöng a halom tetején lecsúszott és Gere lábára esett, amelyet teljesen összeroncolt. Beszállították a szentai kórházba.

— A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Érdekes rovatok, illusztrációk, riportok és szépirodalmi cikkeken kívül darabmellékletül a »Csókon szerzett végény« című operettet adja a lap. A Színházi Élet a Literaria árusítójánál kapható 12 dinárért.

— A Tolnai Világlapja legújabb száma igen érdekes tartalommal és a szokott három melléklettel jelent meg. A lap a Literaria árusítójánál kapható.

— Teljesen ép mamut-példányt találtak Szibériában. Moszkvából jelentik: A napokban tudományos expedíció indult Kelen-Szibériába, az Amur-folyó folyásához, ahol az onnan érkező jelentések szerint hatalmas mamut-példányra bukkantak. A mamut között van és körülbelül huszezer éve lehet már azon a helyen. A jég teljesen konzerválta az óriási testet, úgyhogy az olyan, mintha néhány perccel előbb került volna elvevén a jég közé. A mamutnak azonban csak a csontvázát fogják Moszkvába szállítani, mert a húsreszek, amint a jégből kikerülnek, rohamosan megromlanak. Már volt egyszer hasonló eset, amikor a mamut húsreszeit, hogy teljesen veszendőbe ne menjenek, a szánokat vontató kutyáknak adták eledelül. A kutyák a legjobb étvágyal fogyasztották el a 20.000 éves peccenyét.

— Már a rablóromantika is a csődbíróság elé kerül. Londonban a múlt évben részvénytársaság alakult, amely nem kevesebbet tűzött ki magának céljául, mint hogy a Kókusz-szigeteken állítólag tengeri kalózok által elásott kincseket napvilágra hozza. A vállalkozáshoz sikerült tekintélyes tőkét összehozni és az expedíció el is indult a rendeltetési helyére. A kincskeresők addig kerestek a Kókusz-szigeteken, míg elfogyott a pénz és aztán üres kézzel jöttek haza Angliába, ahol már várta őket az idézés hamis bukás miatt a törvényszékhez. Hiába, már a kincskeresőknek sem kedveznek az idők...

KÖZGAZDASÁG

Új bankösszeomlás Bécsben

Csődbe megy a Neue Wiener Bankgesellschaft

Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosnak ismét megvan a maga elmaradhatatlan bankbotránya. A Zentralbank der deutschen Sparkassen után most a Neue Wiener Bankgesellschaft omlott össze, még pedig olyan botrányos körülmények között, hogy a bank tisztviselői kénytelenek voltak ellene csődöt kérni.

A Neue Wiener Bankgesellschaft tulajdonképpen 1892-ben alakult. Több nagykereskedő Mautner Izidor, a dúsgazdag nagyiparos elnöke alatt Wiener Kreditgesellschaft für Industrie und Handel címen szövetkezett alapított. A háború utolsó évében az intézet korlátolt felelőségi társasággá alakult és felvette a Neue Wiener Bankgesellschaft címet. Három évvel később bekövetkezett a részvénytársasággá való átalakítás hárommillió korona alaptőkével. Az összeomlás után Mautner Izidor visszavonult a tényleges vezetésről és az elnöki székbe fia, Mautner István került. A bank tulajdonképpeni irányítója azonban több éven át társelnöki címmel Fónagy Aladár volt, aki csak három év előtt költözött vissza Budapestre. Fónagy Aladár révén a Neue Wiener Bankgesellschaft Magyarországon is terjeszkedett, így 1922-ben résztvett a szomorú emlékeztető budapesti Mobilbank részvénytársaság megalapításában. Egy esztendő múlva érdekeltséget vállalt a herendi

porcellángyárnál. Ismét egy esztendő múlva ugyancsak Fónagy Aladárrel együtt megalapította a Mobil fakeskedelmi és termelő részvénytársaságot. A pénzügyet egyéb magyar vonatkozású érdekeltségei közé tartozik a Magyar-Osztrák borkereskedelmi és kiviteli részvénytársaság, valamint a Böhm hordógyár.

A bank igazgatóságának tagjai között helyet foglalnak Pallavicini Sándor örgróf, Popper Lothar báró, Taaffe Henrik gróf és König Vilmos vezérigazgató.

Első ízben öt év előtt foglalkoztatta a nyilvánosságot a Neue Wiener Bankgesellschaft egy botrányos eset révén. Duim, a fiatal hollandiai szélhámos sok millió akkori, tehát aránylag jó koronával károsította meg a bankot. Duimon, a fedezet nélküli deviza-spekuláns a Neue Wiener Bankgesellschaft 1921-ben elvesztette egész akkori alaptőkéjét.

Duimon kívül még egy »előkelő« üzletfele volt akkoriban a Neue Wiener Bankgesellschaftnak, még pedig az angol főbiztos, Cunningham ezredes inasa. Az inas állandóan be és kijárt az igazgatóknál és állandóan olyan híreket hozott, hogy gazdája bizik az osztrák koronában bank igazgatói erre az osztrák korona emelkedésére spekuláltak és újabb százmilliót veszítettek.

Mautner Izidor azonban ismét talpraállította a bankot. Ekkor következtek be az igazgatóság lelkiismeretlen szindikátus-üzletei, amelyeknek során a bank állandóan veszteségeket szenvedett, a szindikátus tagjai azonban milliárdokat kerestek. Az igazgatók barátai korlátlan hiteleket élveztek. Így Bossán, az ismert bécsi magyar borkereskedő négy milliárdtal adósa már évek óta a banknak. Az alkalmazottak, kik már hónapok óta nem kapnak fizetést, a napokban megtették a bűnvádi feljelentést a gazdasági rendőrségen és egyúttal megindították a csődbírósági eljárást. Bizonyos, hogy a Neue Wiener Bankgesellschaft ügye a bűntett bíróságot is foglalkoztatni fogja az igazgatóság tagjainak bűnös manipulációi következtében.

SPORT

Országos birkozóverseny Zagrebban. Zagreből jelentik: A zagrebi országos birkozó szövetség, szombaton és vasárnap rendezi meg az idei birkozó-bajnokságokat. A versenyekre negyvenöt birkozó nevezett be és így minden súlycsoportban népes mezőny indul. A versenyeken a Szubotica-i Sand birkozó-gárdája nem vehet részt, mert a szövetség sérelmezi, hogy az egyesület a szövetséggel szembeni kötelezettségeit nem teljesítette. Az országos versenyekkel egyidejűleg tartja meg a szövetség idej rendezésközgyűlését is.

Összeállították a zagrebi alszövetség válogatott csapatát. Zagreből jelentik: A zagrebi alszövetség csütörtök esti ülésén összeállította válogatott csapatát, amely Szubotica ellen fog játszani vasárnap. A csapat felállítása a következő: Miheldecics (Gradjanszki), Vrbancsics (Concordia), Remec (Gradjanszki), Hitrec (Gradjanszki), Premi (Viktória), Marjanovics (Hask), Urbanek (Vasutas), Agit (Concordia), Leinert (Concordia), Cindrics (Hask), Giller (Gradjanszki). Hir szerint a zagrebi alszövetség kéri fogja a királytól, engedje meg, hogy amennyiben a döntőbe Zagreb és Beograd kerülne be, a döntőmérkőzést Ljubljában jathassák le.

Nemzetközi teniszverseny Zagrebban. Zagreből jelentik: A jugoszláv tenisz szövetség augusztus 31-ikén és szeptember elsején nemzetközi teniszversenyt rendez Zagrebban. A verseny védnökei a királyi pár, tiszteletbeli elnöke pedig a trónörökös. A versenyre eddig az olasz, francia, német, angol, román, cseh-szlovák és az osztrák szövetségek neveztek be játékosait. Gróf Bombellert, a versenyeket előkészítő bizottság elnökét kihallgatáson fogadta Öiósége és megígérte, hogy a versenyek győztesének aranyserleget fog ajándékozni.

A Jugoszlávia óvása a futballszövetség előtt. Zagreből jelentik: A Jugoszlávia — mint ismeretes — megóvta a Gradjanszki ellen játszott országos bajnokmérkőzését, mert szerinte, a mérkőzés vezető bíró az oka, hogy veszített a Gradjanszkival szemben. A szövetség választmánya rendkívüli ülésen foglalkozott a Jugoszlávia óvásával, amelynek részben helyt adott. Elhatározta ugyanis, hogy mindazon szövetségi bírókhoz, akik szemtanul voltak a mérkőzésnek, kérdést intéz az iránt, 1. hogy vajon szabálytalanul bíráskodott-e Felver bíró, 2. és ha szabálytalanul bíráskodott, kihatással volt-e ez a körülmény az eredményre. A bírók meghallgatása után fog dönteni az óvás felett a szövetség.

TÖZSDE

Zürich, aug. 5. Zárlat: Beograd 9.11, Páris 14.56, London 25.1325, Newyork 516 ötnyolcad, Brüsszel 14.60, Milanó 17, Amszterdam 207.50, Berlin 123, Bécs 73.10, Szófia 3.73, Prága 15.30, Varsó 57.5, Budapest 72.35, Bukarest 2.40.

Zagreb, aug. 5. Zárlat: Zürich 1094.80—1098.80, Páris 159.18—161.18, London 275.05—276.25, Newyork 56.46—56.76, Berlin 1349.25—1353.25, Bécs 799.25—803.25, Prága 167.38—168.38, Budapest 0.0794—0.0798, Trieszt 189.14—190.34.

Beograd, aug. 5. Zárlat: Páris 160—159, London 275.50, Newyork 56.59, Genf 1096.25, Milanó 192—189, Berlin 13.5050, Bécs 8, Prága 167.80, Budapest 7.955.

Budapesti gabonatózsde, aug. 5. A határidőpiacon alig számottevő forgalom mellett az árak változatlanok. Hivatalos ármegállapítás ezer koronában: Magyar buza szeptemberre 375, zárlat 374—375, októberre 376—378, zárlat 377, májusra 405—407, zárlat 406—407, magyar rozs szeptemberre 241—242, zárlat 240—241, októberre 248—250, zárlat 248.5—249. A készárupiacon a forgalom buzában megcsappant, a rozsüzlet megélnéült. Az irányzat tartott. Hivatalos árfolyamok ezer koronában: Buza 360—382.5, rozs 232.5—235, árpa 217.5—240, zab 222.5—240.

Noviszdai terménýtözsde, aug. 5. Buza: 10 vagon bácskai új, Noviszdai körzetéből 265—267.50 dinár, 10 vagon bácskai, új, per október, utánfizetés nélkül, fővonal 275 dinár, 5 vagon szerémi, új 270 dinár, 1 vagon bánáti régi, 295 dinár. Árpa: 1 vagon bácskai, tavaszi, 65 kilós 170 dinár. Zab: 1 vagon szerémi, új 157.50 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás kombinált, bácskai 465 dinár, egy vagon 2-es, bácskai 420 dinár, 1 vagon 5-ös, bácskai 370 dinár. Korpa: 2 vagon bácskai, jutazsákokban 115 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 33 vagon.

Szentai gabonaárak, aug. 5. A csütörtöki piacon a következő gabonaárak szerepeltek: Óbuza 282.50 dinár. Ujbuza azonnali kasszával 267.50 dinár. Szeptemberi fizetéssel 272.50 dinár. Tengeri morzsolt 160—165 dinár. Zab: 135—137.50 dinár. Árpa: 130—135 dinár. Sörárpa 150—155 dinár. Rozs 130—135 dinár. Köles 80 dinár. Muharmag 120—125 dinár. Repce 335 dinár. Bab 112.50—115 dinár. Heremag 2025—2030 dinár. Lisztárak: 0-ás GG. 500 dinár, 0-ás G. 490 dinár, 2-es főzöliszt 450 dinár, 5-ös kenyérliszt 390 dinár, 7-es 200 dinár, 8-as 130 dinár. Korpa 125 dinár.

Csikágói gabonatózsde, aug. 5. Buza szeptemberre 139.375, buza szeptemberre 143.375, buza májusra 148.5, Tengeri szeptemberre 85, tengeri decemberre 88.25, tengeri májusra 93.75. Zab szeptemberre 42.125, zab decemberre 45, zab májusra 48.75. Rozs szeptemberre 103.375, rozs decemberre 107.5.

Newyorki gabonatózsde, aug. 5. Buza őszi vörös 149.875, buza őszi kemény 157. Tengeri 97. Liszt 775—800. Irányzat buzánál tartott, rozsnál és tengerin élnyugodó.

Ez Bayer eredeti csomagolása

Aspirin tablettáirak

Figyeljünk a kék-fehér piros védjegyre!

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Szombat, augusztus 7.

Bécs (531): 16.15: Koncert. 19.45: Operettelőadás.

Milanó (320): 16.30: Koncert. 21: Operaelőadás.

London (365—1600): 20: Hangverseny. 22.30: Táncczene.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.25: Színelőadás. 22.30: Táncczene.

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Koncert.

Stuttgart (446): 16: Szórakoztató zene. 20: Kamarazene. 20.30: Kabaré.

München (485): 16: Koncert. 18: Színelőadás. 21.30: A valcer mesterei. 22.45: Táncczene.

Berlin (504): 17: Koncert. 20.30: Kabaréelőadás. 22.30: Táncczene.

Budapest (560): 15: Hírek, közgazdaság. 17.30: Kamarazene. 18.40: Sportelőadás. 19: Műtörténeti előadás. 20: Rip van Winkle, operettelőadás.

KINTORNA

Fehérváry nagy sirás közben találja otthon a feleségét.

— Ej, fiacskám — mondja — mi bajod, miért sírsz?

— Ah, édesem — mondja szepege az asszonyka — képzeld, milyen malőr ért. Ma van a születésed napja és én egy tortával akartalak meglepni, el is készítettem és az előbb, amikor be akartam találni, látom, hogy a macska az egészet felfalta.

— Na, nem baj, ne sirj — vigasztalja Fehérváry a zokogó asszonyt — itt van pénz, végy rajta magadnak helyette egy másik macskát.

Két suszterinas diskurál és azt mondja az egyik:

— Te, Marci, én már tudom, mi a különbség a segéd és a mester között.

— Na?

— Ha a segéd beteg, azt mondják, hogy be van rugva, ha pedig a mester be van rugva, azt mondják, hogy beteg.

— És beadta a feleségének minden kétórában az altatószert?

— Igenis, doktor ur, de mondhatom igen nehéz volt minden alkalommal felköltöni.

Azt mondja Grün a Kohnnak:

— Az a Schwarz becsapott téged, a feleségedet elcsábította, az uccán egyszer lekötött és te most mégis behoztad az apósdhoz könyvelőnek.

— Igen — feleli Kohn — mert az apósom eddig még mindegyik könyve feljött felpofozta.

Új üzletnyitás!

Varrógép és kerékpár, gramafon és hanglemezek és az összes hozzávaló alkatrészek. — Eladás részletre is. —

Puk. Krupužević (Rudics) ul. 6.
Jelačićeva ulica 2.
Nagy modernül berendezett
gépjavító műhely 10642
(Javítások egy évi jótállás mellett)

Kérjük vevőink további szives támogatását

S. AD. ENGL

SUBOTICA

NYILTTER

Raskó Lajos és egyetlen leánya **Iluska**, valamint veje **Véries József** szomorodott szívvel jelentik, hogy a legönfeláldozóbb feleség és édesanya

Raskóné szül. Sauber Rózsa

életének 63-ik és legboldogabb házasságának 39-ik évében hosszú betegség után 1926. évi augusztus hó 5-én jobblétre szenderült.

A boldogultat f. é. augusztus 6-án péntek délután 4 órakor, IV. kör Harambašićeva ulica 23 sz. a. gyászszobából kísérik örök nyugalomra. Mérhetlen gyászunkban osztozkodnak nagyszámú rokonaink és ismerőseink.

Aldott jó lelkének emléke örökké felejthetetlen marad szívünkben

Értesítjük mélyen tisztelt vevőinket, valamint az összes gramafontulajdonosokat, hogy vevőink minden igényének kényelmes és gyors kielégítése céljából a világhírű **COLUMBIA** hanglemezek és **COLUMBIA** gramafonokban Suboticán Jelačićeva ul. 2. sz. a. állandó raktárt létesítettünk, ahol az összes hanglemezujdonságok az eredeti gyári árban raktárról kaphatók

Kérjük sziveskedjenek póstafordultával **lemez- és gramafon katalógusainkat** beszerezni és egy próbarendelés útján meggyőződni gyártmányaink **verseny nélküli kitűnő minőségéről.** (Viszonteladónak ár- engedmény.)

THE COLUMBIA RECORDS LTD. LONDON

Főképviselet:

S. AD. ENGL SUBOTICA

Községi Elöljáróság, Bačka-Topola.
6360—1926. szám.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a községnek szüksége van 55 vagon elsőrendű, kemény bükk, teljesen száraz hasábokban, tűzifa.

Az árajánlatokat a közs. előjáróságnak legkésőbb 1926. évi augusztus hó 15-én d. e. 9 óráig lehet benyújtani, amikor az árlejtés is megkezdődik.

Az árajánlatok zárt levélben, 100 din. okmánybéllyel ellátandók.

Feltételek: 1. Az árlejtésen résztvevők legkésőbb az árlejtés megkezdése előtt 10.000 din. a közs. házipénztárba ellennyugta ellenében, készpénzt vagy értékpapírt kaucióképpen kötelesek befizetni, ellenesetben az ajánlatuk nem lesz igénybe véve.

2. A famennyiség két részben szállítatik. Az első 28 vagon legkésőbb szept. 1-ig ez évben, aminek az ellenértéke szeptember 3-án kifolyósítottatik, a másik 27 vagon pedig legkésőbb november 1-ig ez évben, aminek az ellenértéke pedig november 20-án folyósítottatik a szállítónak.

Mind az 55 vagonnak a szállítása ab Bačka-Topola. Az árlejtés után szerződés köttetendő. Bačka-Topola, 1926. évi augusztus hó 3-án.

6862 Községi Elöljáróság.

SZARDINIA, RINGLI

tisztított szardella olajban v. sóslében
Oroszhallegolcsóbbankapható
Nagyban! Kicsinyben!

GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon 4-25 sz.
A FŐPOSTA UTCÁJÁN

Nyilatkozat

A Bácsme gyei Napló július 27-i számában „Letartóztatott embercsempész” cím alatt megjelent közleményre kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy a rólam terjesztett hír rágalom, soha senkit a határon át nem segitettem, letartóztatva nem voltam, ellenem sem az ügyészség, sem más hatóságnál eljárás nem folyik.

Ada, 1926. augusztus 4.

Csuzdi Ferenc

kereskedősegéd

880

Sör csarnok átvétel!

Tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy a sörraktárban levő sör csarnokot (az uri közönség kellemes találkozó helyét folyó évi augusztus hó 1-től ismét személyesen vezetem.

Elsőrendű konyha, kiváló minőségű italok, szolid és pontos kiszolgálás. Szives pártfogást kér

tisztelettel

Marschan Illés
Sombor.

6859

Nagyszabású kirándulás

A Subotica i Önálló Iparosok és Polgárok Betegségélyző Egyesülete meghívja a t. közönséget a f. hó 8-án (rossz idő esetén 15-én) a palicsi akác os erdőben rendezendő kirándulásra.

MŰSOR:

Elsőrangú kacagató kabaré sz. mok. Szépségverseny. Világposta. Kacsavadászat. Kakas verseny. Atletika. Futball. Gyermeknek karikák és hinták. Minden verseny díjazással egybekötve.

Egész nap elsőrendű zenekar játszik. Tárca.

Ebéd d. u. 1 órakor, marhapörkölt burgonyával és salátával, ára személyenként 15 dinár. Hűtő italokról gondoskodik van. Indulás reggel 8 órakor. Találkozó hely a palicsi földműves iskolai villamos megállónál, hol vezetők és autók várják a kirándulókat

Jegyek kaphatók az Egyesület irodájában, VI., Trumbićeva ul. br. 8. az Ipartestület udvarában

6793

Z S Á K

Z S I N E G

P O N Y V A

kender és manilla kéveköti fonalak,
tüvöltő- és cséplőgép tömlők,
ponyvafűzőintézet.

Kárpitós kellékek, butorszövet,
afrique, lószőr, pohelytollpótló stb.
Szőnyeg és linóleum nagy választékban
ENGROSS, EN DETAIL.

Weitzentfeld és Társa Subotica

Detail Városi bérpáota. — Telefon 192.
Engross Wilsonova ulica 7 — Telefon 190.

Utlevelek beszerzését és láttamozását

(vizumozását) — Oroszországot és Északamerikát kivéve — tartózkodási engedélyt, hirdetések a „Službene Novine”-ben, nyugdíjak rendezését és minden egyéb ügyet gyorsan elintéző a subotica i kiállításon kitüntetést nyert és a nagyközönség körében közbizalomnak örvendő: „ORION”-vállalat
Beograd, Gospodar Jevremova ulica 6. a
Kalimegdan közelében. 6164

6208

„BARANYA”

AUTÓBUSZ VÁLLALAT BATINA

Autóbusz járat: Batina és Osijek között. Csatlakozással a Sombor-Bezdán-Duna járatu autóbuszhoz

Egy menet ára Din. 55.—

I. menet Batináról reggel 6:30, Osijekre érkezés 9 óra. — Osijekről indul 9:30, Batinára érkezés 12 óra.

II. menet Batináról indul d. u. 2:30, Osijekre érkezik 4 órakor. Vissza Osijekről 5:30, Batinára érkezik 7 órakor.

FORD javítások

Kettőezer dinárért
régi Fordból újat csinálunk.
Megbízható, pontos munka,
alkatrészeket nem javítunk,
hanem cserélünk, régi
alkatrészeket visszaadjuk.

Klein Géza és Fiai Subotica

Ki akar érettségizni?

Összevont magánvizsgát tenni?

Teljes anyagi felelősséggel előkészít a

BAROSS-GÁRDOS TANINTÉZET
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 57/A. INTERNÁTUS.

KUTFURÁSI VÁLLALAT

20 évi gyakorlattal bíró kutfuró mester vezetése alatt kutfurást és tisztítást vállal egy helyben, mint vidéken

LÓNÁRT LAJOS

lakatos és vízvezeték szerelő Subotica, Štrössmajerova ul. 20. c. Huspiac

Legjobb minőségű fehér és arany

FOGAKAT

minderkél olcsóbban, lemesszebbmenő garancia mellett készítenek. Tartó fogtömések. Erzéstelenített foghuzás.

Dent. **SCHÄFFER GÉZA**

Subotica Kr. Aleksandrova-u. 15. Vasúti parkkal szemben. Kétemele es sarokház első emeletén.

Vidéiek aznap kielégíttetnek.

A legnagyobb elismerés hangján beszél

mindenki a novi-vrbsi

Gayer Jakab butorgyárának

BUTORAIRÓL

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER!

PRÓBALJON SZERENCSEÁT!

NYEREMÉNYEK:

1.000.000, 500.000, 400.000, 300.000
stb., 39 millió dináron felül

Huzás f. é. aug. 6-7-én

Sorsjegyek 40, 80 és 160 dinár.
Szátküldés utánvétellel. — Nyereménylisztát huzás utánra küldök.

GYETVAI LAJOS

sorsjegyarudaja
Bačka-Topola

Dr. Farkic

gyógyintézet, **BEOGRADBAN**

Kezel:

Idegbetegségeket: neurasthenia, histeria, epilepszia, nemi sílilis, bennulások, isiasz, stb.
Fehérvér- és vörösvérsejt-megbetegedéseket; hátréteggyógyászati, izületi és csonttuberkulózist, csontsérüléseket, testi hibákat stb., azonkívül reuma, skrófi, eliz s. verselésénység.
Vizsgyógyintézeti kezeléseket: (hidroterápia) villamosságai (4 fülkés fürdő), mesterséges papírtű (kvarc), szénsavas fürdő, eredeti póstyéni iszap, medió-mechanika, ortopéd-kezelés, masszázsz.

Vizsgálat és kezelés Röntgen-sugarakkal.

KLINIKAI LABORATORIUM

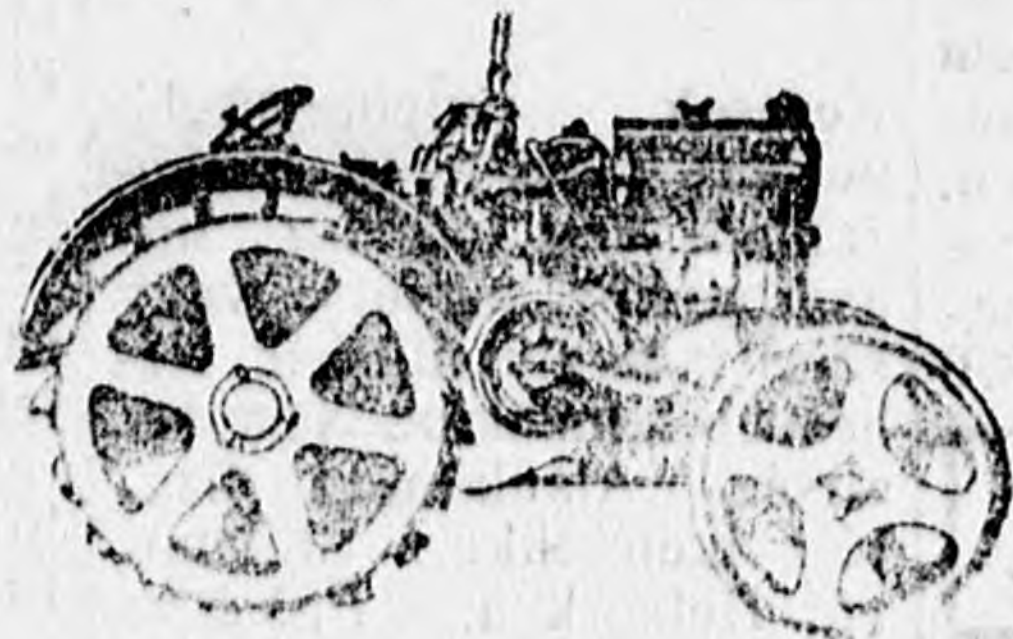
Az intézet orvosai: Dr. C. Kajo, scheszeti ortop. orvos.
Az intézet nyitva: reggel 7-től 12-ig, vasárnap és ünnepnap csak délelőtt.

Árak: külön szoba 150, 2-3 ágas szoba 120 dinár naponta.
Felvilágosítással szolgál az intézet Beogradban, Knez Mihajlova venac 28, a Kallimegdannál szemben. Telefon 5-32.

CASE

A TÖKÉLETESEN MEGBIZHATÓ TRAKTOR

Üzembiztosság   Takarékos üzem   Nagy teljesítmények

A Case traktor kiváló motorjával, erőteljes áttételeivel és takarékos üzemével az a traktor, amelyre gazdáinknak szüksége van. 4 teljes éve dolgoznak Case traktorok a szántóföldön és a jelentések úgy hangzanak, hogy még legalább 4 további év fog eltelni, amíg javítások egyáltalában szükségessé válnak. Gondoljuk meg, hogy ez mit jelent. A traktor tehát javítási költségek címén semmi kiadást nem okoz és mégis megbízható segítséget jelent a gazda számára legfontosabb munkáiban. A Case nem tartozik a legolcsóbb traktorok közé, viszont kidolgozása tökéletes és nyersanyaga a legkitünőbb. Az „olcsó traktor” rövid használat után a múlté, míg a Case traktor tulajdonosának hosszú évek során megbízható há segítségét és nekünk, akik eladjuk, jó reklámot és mindig új vevőket jelent. Kérdezze meg a Case traktorok megelégedett tulajdonosait.

„RECORD“ Ipari és Kereskedelmi R. T.

NOVISAD
Temerinska 6

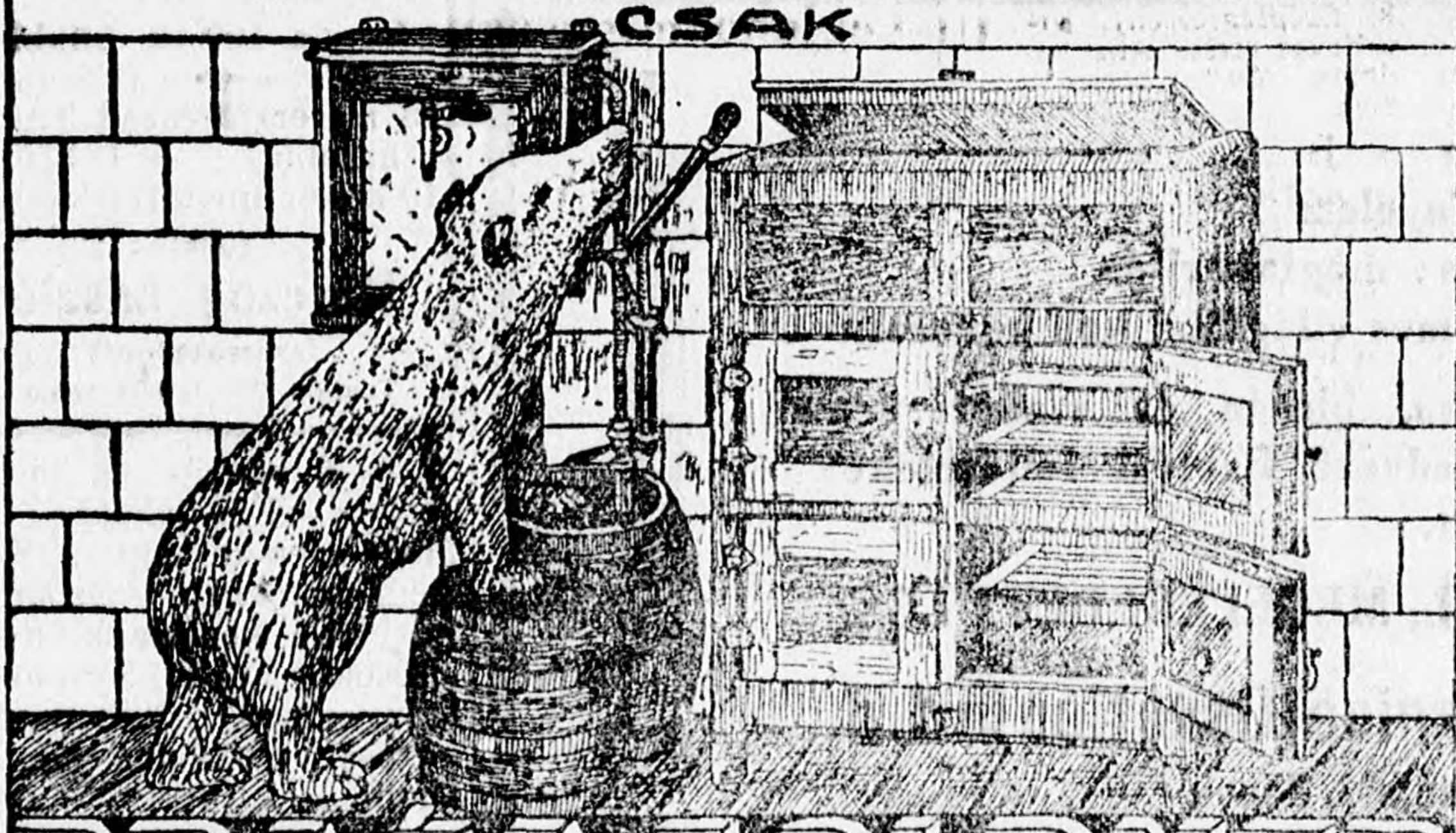
OSIJEK
Deszatyčina 13

6284

VEL. BEČKEREK
Wilson trg 3

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.

CSAK

BRACIA GOLDNER
JÉGSZEKRÉNY, FABUTOR ÉS REZARÚGYAR
SUBOTICA
FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

Hogy a JUNIPER

öld só-borszesz, amely más gyártmánynál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhet, ha fűszerkereskedőjétől kér egy ingyen próba üvegcserét utasítással.

Ahol nem kapható, kérje levelileg

JUNIPER 4912
laboratorium Subotica, Sirosmajerova 11.

Eladó malomberendezés

Egy 16 HP motor, egy nyersolaj motor, 3 pár henger és az összes hozzávaló kellékek

Bővebbet:

Jovan Badjanski
Petrovac (Bačka)

ELADÓ:

Egy 100—125 HP. alacsony, magasznyomású, kondenzátoros stabil gőzgép. Breittfeld—Danek gyártmány, Podvinetz és Heisler Budapest, által kiadva.

Egy 96,5 négyzetméter tüzeltető, 12 atm. tűzesőves, felhevítő Breittfeld—Danek gyártmányu gőzkazán.

Mindkettő kitűnő állapotban van és üzemben bármikor megtekinthető.

Cím:

KOHÁN VINCE
gőzmalom Subotica

Telefon: 31. 6:67

Külföldön igen jól bevált mezőgazdasági cikk itteni terjesztésére a gazdaközönségnél jól bevezetett

ügynökök

minden községben magas jutalék mellett felvetetnek

Ajánlatokat Schmolka hirdetőiroda Novisad, Futoski put 2. szám továbbít „Agrikultura 926” jelleg alatt. 6963

AMERIKAI

gép az amerikai keleti endes, amerikai gépek, amerikai benzol és nyersolaj, yanta legolcsóbb napi áron

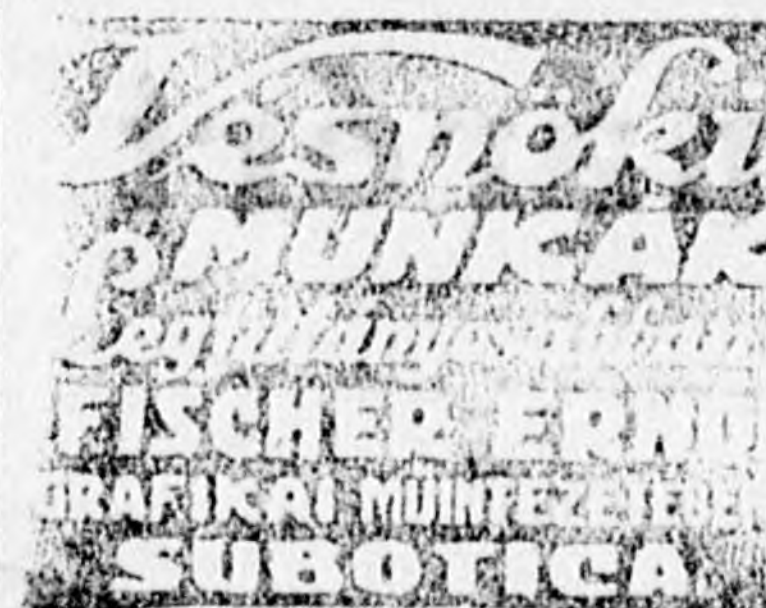
Klein Géza és Fiai cégnél, Subotica 66

ELŐNY OMDÁT

MÓDERNŰL

FELSZERELVE

legolcsóbban szállít LEOPOLD SÁMUEL SABLONYÁRA SENTA 257

A kávé akkor jó, ha friss! 653

Suboticán csak egy üzletben kaphat naponta négyféle friss pörkölt kávé.

SUGAR MANÓ CEGNÉL

KINTLEVŐSÉGEI BEHAJTÁSÁRA

SZÁLLITUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLATOTT FELSZÓLÍTÓLEVELEKET

SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ÉS NÉMET NYELVEN

400 drb (100—100 minden nyelven)	Din. 140.—
800 „ (200—200 „ „)	200.—
200 drb egy nyelven	60.—
500 „ „ „	100.—
1000 „ „ „	160.—

SZÁLLÍTÁS UTANVÉTTTEL

MINERVA-NYOMDA R. T.
SUBOTICA

„DAMA” FEHÉRNEMŰSZALÓN

A legújabb szabású ingbugyik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurrai, ptypoennel stb.

„Dama” (Ódor) ul. 21. sz. alatt

CERTUS HIDEGENYVIPAR

Berlin-Hamburg-Drezda

Vajdasági vezérképviselője:

PRANDELL RUDOLF ES FIA
Veliki-Bečkerek, Aleksandrova (F6) ucca

- Certus hideg enyvpor a jelenkor legjobb enyve, minden tekintetben felülmúlja a táblaenyvet.
  - Certus kötőereje a legnagyobb és abszolút vízálló
  - Certus nem szárad idő előtt, nagy felületeket csak ezzel lehet jól enyvezni.
  - Certus hideg vízben oldható, a fát sem kell enyvezéshez melegíteni. Fűtőanyagot takarít meg.
  - Certus minden kulturállamban kiszorítja a táblaenyvet, mert előnyeit a modern ipar felismerte
  - Certus asztalos-, esztorgályos-, butorüzemekben, vagongyárakban nélkülözhetetlen.
  - Certus az egyetlen enyv, melyet repülőgépek, folyami és tengeri hajók építésénél használnak.
  - Certus mint erős és vízálló enyv a legjobb minden épület- és butorasztalos enyvezésénél is.
  - Certus használata a leg gazdaságosabb, — 1 kg porból 3 kg enyvmaszát fűtőanyag nem kell.
- Saját érdekében próbálja meg és mindig CERTUS-t fog használni

Keresek megvételre

egy 35—40 m. fűtőfelületű, 10 atm., használt, de jó állapotban levő kazánt. Továbbá egy használható 7 lóerős, huzatos vagy magánjáró gőzlokomobilt. Ajánlatokat részletes leírással és ármegjelöléssel kérek
Leibach János gazdasága Telečka Bačka

Szárazbél szükségletét már is fedezheti :: Paradicsom-belet azonnal vehet

D. D. ZA IZRADU CREVA-nál, SUBOTICA

KORZÓ MOZI
Csütörtök - vasárnap
Reprizben!
Az oroszlanfejű ember
Hatalmas méretű szenzációs kalandorfilm I-II. rész egyszerre. Főszereplő **Louis Lorain a nő EDDY POLO** ki halált megvető bátorsággal küzd, vív, boxol és verekszik a szakadékok tetején, a tengeren és a levegőben
Min szteri rendezet értelmében minden jegy 2 dinárral drágább az árvizkárosultak javára

LIFKA MOZI
Csütörtök - vasárnap
Kacagóverseny! Ujdonság!
BIMBULA
A frankhamisitók királya
kaecngató, ötletes paródia a szenzációs frankhamisitásról 6 felvonásban.
Ezenkívül ZORO és HURU felléptével a legmulatságosabb bohózat
Az ausztráliai menyasszony
5 felvonásban

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyegzett jelzésű leveleket továbbítunk. Kérdésekódokhoz válaszbélyeg melléklendő.

Egvedülálló ház, beltéren, eladó. Áll: hat szobából, azonnal beköltözhető. I. Stosova ulica 8. 6848

Uriszoba garnitúra és íróasztal, jutányos áron eladó. Telefon 112. 6846

Alkalmi vétel Beogradban. Egy modernül felszerelt teljesen új malom, közvetlen mellette kávéház teljes berendezéssel, mellette két új ház üzlethelyiséggel és lakással, egy harmadik ház öt szobával és melléképítményekkel, még egy lakóház, autógarázs és kovácsműhely 6000 kvadrát méter területen Beograd közvetlen közelében az országot mellett — az összes felsorolt helyiségeknek saját villanyvilágítása van — 40.000 dinár havivi tiszta jövedelemmel családi okokból sürgősen eladó. Érdeklődni lehet Beogradban Zlatiborska ulica 12. Györgyevics B. nál. 6853

Hálószobabutor, teljesen új, kemény kromkőris, **gádrobszekrény**, fehér, 3 szárnyas, nagy **spanyol-tal**, 5 szárnyas, **állóróasztal**, keményfa, rendkívül olcsón eladó. Ügynökök díjazva. Cim meg tudható vasárnap reggel 8-9 óra között »Jelena« női divattermében Subotica, Aleksandrova 11, udvarban, földszint. 6873

Fényképészeti műterem Bánát 20.000 lakosu gazdag és jóvidékü helyén, családi okokból jutányosan eladó. Érdeklődéseket a kiadó továbbit. 6870

FIFI KREM
PINTÉR gyógyszerár

Eladó két garnitúra cséplőgépek való fa félszer. Bövebbet Biermannál, Tolstojeva ulica. 6886

Cséplőgazdák figyelmébe!
Árnyegedmény a munkaidőre!
1 ltr. Törköly pálinka 22 0/0 D 28
1 " Törköly pálinka 18 0/0 " 24
1 " Törköly pálinka 15 0/0 " 19
1 Elsőrendű fehér bor D 5:50
1 Elsőrendű vörös bor D 5:50
Ezen árak csak a munkaidőre érvényesek!
25-30 literes hordók uborka, paprika eltetésére D. 50
SZILASI SÁNDOR
Trumbiceva ul. 16. (Csirkepiac.)

KÜLÖNFÉLE
CITROM
»verdele« frissen érkezett nagyban és kicsinyben kapható Hercegi. Pašiceva ul. br. 2. 6385

Elsőrendű házikoszt kapható, kihordásra is. Senoe ul. 21. Ugyanott különbejáratu butorozott szoba teljes ellátással kiadó. 6169

Keresek szeptember első felére három szoba és konyhás, lehetőleg fürdőszobás modern villát Palicson butorozatlanul egy évi bérletre. Cim: Ruegg, Subotička Električna Centrala. Villanytelep. 6772

Keresek intelligensebb perfect főzni tudó házvezetőnőt egy idősebb uriaszonyhoz német vagy szerb nyelvtudással. Nehezebb munkára van segítség. Ajánlatokat fizetési igényekkel: Stefanović Belacrka, Pašiceva 54. 6769

Hol vásárolsz? Csak Mittler illatszertárba, mert ott kapok ingyen 6 drb nagy fürdőszonant 200 dinár vásárlásnál és azon előnyöm is megvan, hogy a vásárlás nem kötelező egyszerre. Mit szólsz hozzá? A fodrász is kap ugyanilyen vásárlásnál egy csomag borotva szappant ingyen. Ezek után én is csak Mittlernél fogok vásárolni. 6841

Nem létezik
szeplő, májfolt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadour«-szalóban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkaerők által, haifestés Innetoval, manikür. Hajsza, szemölcs végleges eltávolítása és sovánvítás villanyval.

Nyugdíjas tisztviselő bizalmi, felügyelői, vidéki inkasszói állást vállalt mérsékelt díjazásért. Cim a kiadóhivatalban. 6802

Urlesalád elvállal urigyermekeket (13-15 éves fiut) iövő tanévre. Cim a kiadóban. 6609

Nemzetközi Tudakozó Iroda Subotica, Kralia Aleksandra ulica 9. Utelevek konzuli látamozását legolesobbban végzi, konzuli illetekeken kívül 30 dinár díjért. Beküldés posta útján. 6655

Elfogadunk iutánvosan, teljes ellátásra fiatalembereket és deakokat. Subotica, Palmotičeva ulica 79. 6777

Kiadó egy üres szoba magános urnak vagy urnónek. VI. Trumbiceva 10. 6794

Eltünt Szentáról julius 21-én 15 éves kismövésü siketnéma fiam. Szürke kabát és zöld nadrág volt rajta. Aki tud róla valamit, értesíteni sziveskedjék vagy a rendőrséget, vagy Uiházi Máté szabó, Senta. 6869

Teljes ellátást keres főmozdonyvezető polgári családnál. Cim »Jelena« női divatterem Szubotica, Aleksandrova ul. 11, udvarban, földszint. Jelentkezni reggel 8-9 óra között. 6871

Étterem megnyitás! Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a mai napon a Tóth-féle Sokolska ul. 13. sz. a. éttermet átvettem és azt a legizlesebb ételekkel továbbra is vezetni fogom. Szives pártfogást kér Tóth István tulajdonos. 6851

Olcsó tűzifa
1 vagon 100 q bükhasábfá — D 2610.—
10 méter fűrészelt bükhasábfá — D 320.—
10 méter aprított D 360.—
Kapható: 6401
Herczog László
fakereskedőnél
Telefon 197 és 803 szám.

3-4-6 szobás és fürdőszobás lakás lehetőleg a Muči-telepen vagy a Szegedi-szölkben azonnalra bérbe kerestetik. Ertesítéseket Diklić Szvetozár igazgatóhoz, Villanytelep városi irodájába kéretik leadni. 6885

Kályhás segédet keresünk azonnali belépésre. Barzel Subotica.

FOGLALKOZÁS
Fiatal könyvelő kerestetik, perfect, önálló, mérlegképes, magyar, szerb, német nyelvismerettel. Faszakmabeliek előnyben. Ajánlatokat bizonyítvány másolatokkal irásban küldjék: Hirschl Oszkár, Potiski-Sveti-Nikola (Banat, Senta mellett.) 6754

Irodistanó, aki gépirás és könyvelésben jártas, azonnali felvételre kerestetik. Szerb nyelv tudása kötelező. Cim Karlo Pertes kereskedelmi ügynökség, Szombor. 6856

FIFI KÖLNI VIZ
PINTÉR gyógyszerár
Okleveles gyógyszerész (szerb, német, magyar nyelvtudással) állandó kondíciót vállalna. Cim: Hr. Hepke, Bela-Crkva. 6861

Fiatal, ügyes kereskedősegéd, aki rőfös és rövidáru szakmában teljesen jártas, horvát, magyar és német nyelvismerettel, mielőbbi belépésre kerestetik. Ljudevit Berger Zmajevac (Baranja SHS). 6860

2 dinár a cukrászsütemény
Institorisznál
Wilsonova ul. 44.

Női szabósághoz!
férfi és női fómunkások,
varrólánvok, és tanulók felvétetnek. Jelentkezni reggel 8-9 óra között »Jelena« női divatteremben Subotica, Aleksandrova ulica 11, udvarban, földszint. 6872

Fiatal bőrkereskedősegéd szeptember 1-re állást keres. Komáromi László Staribecej. 6852

VÉTEL-ELADÁS
Komplett sörapparátus 3 csappal, légszekrényvel, kimérő pult hűtővel jó állapotban eladó. Singer Mór és fia Vel.-Kikinda.

Lakóházak, vendéglők, fűszerüzletek huszezer dinártól felfelé eladók. Közlebbit Kocsis fűszerüzletében Bajmokon. 6546

Olcsón eladó: 6 Hp petrolleummotor, 4 üléses autó, önindító, villanyvilágításos, 2 üléses tricikli (Cyklon) motorkerékpár. Cserre üzletet is kötik. Reichel, gépműhely hegesztő, Noviszad, Streljačka ul. 47. 6628

Vendéglő, jóforgalmu, főúton, ujonnan épült házzal, melléképülettel, középnagy telekkel, teljes berendezéssel, szabadkézből eladó. Viktor Péter, Mol (Bačka). 6865

A villamos világítás biztonság:
A villamos világítás: tisztaság
A villamos világítás: kényelem
A villamos világítás: megtakarítás
Önnek is villamos világítást kell bevezetni
A villanytelep városi üzlete gyorsan, olcsón és szakszerűen felszereli a villanyvilágítást, sőt kedvező fizetési feltételeket is biztosít.
VILÁGITSON VILAMOSSÁGGAL, MEGELÉGEDETT LESZ
Subotička Električna Željeznica i Osvetlenje d. d.
Odelenje za Osvetlenje i Pogon
KOSTINA ULICA 1. — TELEFON 508.

Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

I. nyeremény
Huzás feltétlenül szeptember 25-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

II. nyeremény
Ez a három ház a sombori Rökkantsorsjegy nyereménye. Ezenkívül 225 értéktárgy

III. nyeremény
Huzási jegyzéket az újságokban közzétesszük
Kapható mindenütt

Képviseleket és elárusítókat magas jutalék mellett felvesszünk. Írásbeli ajánlatokat Rökkant-Egylet Sorsjegyzosztálya Szubotica, postafiók 43 címre.